

Vad är det viktigaste i pojkars utveckling inom fotboll?

- Ur ett miljöperspektiv

Martin Johansson & Anders Wahlman

GYMNASTIK- OCH IDROTTSHÖGSKOLAN
Självständigt arbete grundnivå 137:2014
Tränarprogrammet 2012-2015
Handledare: Rolf Carlson
Examinator: Carolina Lundqvist

Sammanfattning

Syfte

Syftet med uppsatsen är att försöka få reda på ny kunskap om vad som kan vara den optimala miljön för en fotbollsspelare på pojksidan. Tanken med studien är också att jämföra hur kulturen i Stockholm och Halmstad ser ut gällande prestige, högsta serie, selektering, specialisering, föräldrar, värdering av att vinna i ung ålder, tränarens roll, faciliteter och vad har föreningarna för möjlighet gällande träningstimmar (bilaga 4). Dessa faktorer kan vara avgörande i varje individs utveckling.

Frågeställningar

- Vad är en optimal miljö för en pojkfotbollsspelare att utvecklas i?
- Vad är skillnaderna och likheterna mellan miljön i Stockholm och Halmstad?

Metod

Detta är en kvalitativ studie bestående av intervjuer med en semistrukturell intervjuguide. Tre spelare från Stockholm och tre spelare från Halmstad har intervjuats och de svar som framkommit har analyserats och diskuterats med hjälp av tidigare forskning inom ämnena: faciliteter, familj, tränare, filosofi & kultur, skador, status i skola och nyckeln till framgång.

Resultat

Resultaten visade på att alla individer är olika, och att det som hjälper en person att slå igenom och ta sig till landslaget kanske inte fungerar för en annan. Flertalet intervjupersoner har lyft familjen som den viktigaste faktorn för att de ska ha lyckats, medan andra har lyft fram deras inre motivation som den avgörande faktorn för deras fotbollsspelande. Gällande plantider så fanns det betydligt fler i Halmstad än i Stockholm sommartid, men under vintern så var det Stockholm som hade flest tider och detta berodde på tillgängligheten till konstgräsplaner.

Slutsats

I studien så har svaren från intervjupersonerna analyserats och mikrosystemet var den delen som ansågs vara viktigast av stegen ur utvecklingsekologin. Då genom att du måste känna en trygghet i den närmiljö du har. Att hela tiden känna att du kan lita på någon och få feedback från dessa personer. Detta kan både fälla eller stärka en spelare. Vissa spelare passar bättre in med mer regler medan andra passar in med fria tyglar. Här gäller det för spelarna att hitta sin egna väg att gå. De andra nivåerna påverkar givetvis också människan, men i den här studien fann vi mikronivån den viktigaste nivån.

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
1.1 Introduktion.....	1
1.2 Bakgrund.....	1
1.3 Existerande forskning	2
1.3.1 Utvecklingsekologi	2
1.3.2 Litteratur	4
1.3.3 Halmstad	6
1.3.4 Stockholm	6
1.4 Syfte och frågeställning	6
2 Metod	8
2.1 Datainsamlingsmetod.....	9
2.2 Etiska principer	9
2.4 Tillvägagångssätt	9
2.5 Urvalsgrupp.....	11
2.6 Reliabilitet och validitet.....	11
3. Resultatbaserad diskussion	12
3.1 Faciliteter	12
3.2 Familj och kompisar	16
3.3 Tränare	19
3.4 Filosofi och kultur.....	25
3.5 Skador	29
3.6 Status i skola	30
3.7 Nyckeln till framgång	32
4. Slutsats	33
4.1 Faciliteter	34
4.2 Familj	34
4.3 Tränare	35
4.4 Kultur och filosofi.....	35
4.5 Skador	35
4.6 Status i skola	36
4.7 Nyckeln till framgång	36
4.8 Utvecklingsekologi	36
5. Metoddiskussion	37
6. Vidare forskning	38

7. Brister och förtjänster	39
----------------------------------	----

Bilaga 1 Käll- och litteratursökning

Bilaga 2 Antalet planer i Storstockholm och i Stockholms kommun.

Bilaga 3 Intervjuguide

Bilaga 4 Begreppslista

1 Inledning

1.1 Introduktion

Definition av miljö som använts i studien är allt som finns omkring någon eller något, speciellt en viss karaktäristisk typ av plats eller period i tiden.

Studiens mål var att skapa en större förståelse av miljön olika spelare har haft tidigare i karriären i sin strävan att nå landslagsnivå. Antalet intervjuer som valdes var tre personer från Stockholm och tre personer från Halmstad och därefter jämföra svaren. Anledningen till att jämföra spelare från olika städer var för att de har olika situationer när det kommer till miljön.

För att studien skulle vara genomförbar var vi tvungna att säkerställa vilka delar av miljön som ansågs vara viktigast för att lyckas inom fotbollen. De faktorer som kunde spela roll för en persons miljö och dennes utveckling är prestige, högsta serie, selektering, specialisering, föräldrar, värdering av att vinna i ung ålder, tränarens roll, faciliteter och vad föreningen har för möjlighet gällande träningstimmar (Bilaga 4).

Det fanns ungefär 655 000 ideella ledare i åldern 7-70 år inom den svenska idrottsrörelsen. (Riksidrottsförbundet 2013, s. 59) Den svenska idrottsrörelsen är beroende av de ideella ledarna som finns idag. Svensk idrott skulle inte fungera på samma sätt idag utan alla ideella arbetande ledare.

Enligt *Kommunernas stöd till idrotten – En undersökning våren 2005* uppgav kommunerna att de i snitt kommer göra investeringar i sina träningsanläggningar på 2,7 miljoner. Den totala investeringen för samtliga kommuners anläggningar skulle vara ca 1 870 miljoner år 2005. Den enskilt största investeringen skulle Stockholms kommun ha gjort, och den uppgick i 250 miljarder. (Riksidrottsförbundet 2005, s. 14)

1.2 Bakgrund

Det fanns 218 registrerade fotbollsföreningar vid Stockholms Fotbollförbund (StFF). På herrsidan gick seriesystemet från allsvenskan till division sju. (Stockholms Fotbollförbund 2013) I Stockholms Fotbollförbund fanns 47 365 licensierade fotbollsspelare (bilaga 4) enligt Johan Wallberg¹, som samtidigt bifogade antalet planer som fanns i Stockholm innerstad och i Storstockholm, se bilaga 2.

Hallands Fotbollförbunds (HFF) vision var; ”Halland ska vara landets ledande distriktsförbund inom fotbollen. Fotbollen i Halland ska vara för alla, överallt, i en trygg och utvecklande miljö.” (Hallands Fotbollförbund 2014) Tävlingsutskottet som arbetar inom HFF anordnar till exempel serieadministration för ungdomsfotbollen, seniorverksamheten från division fyra elit till division sex och administration av distriktsmästerskapet i Halland.

¹ Johan Wallberg, Stockholms Fotbollförbund, E-mail 2014-11-06

I Halmstad fanns det ca 3200 registrerade fotbollsspelare (bilaga 4) enligt Peter Upphoff², distriktschef Hallands Fotbollförbund. Antalet planer som fanns i Halmstad är enligt Charlotte Svensson³ följande; 45 elvamanna gräsplaner, åtta elvamanna grusplaner, fyra elvamanna konstgräsplaner, 40 sju-manna/fem-manna gräsplaner och en sju-manna konstgräsplan.

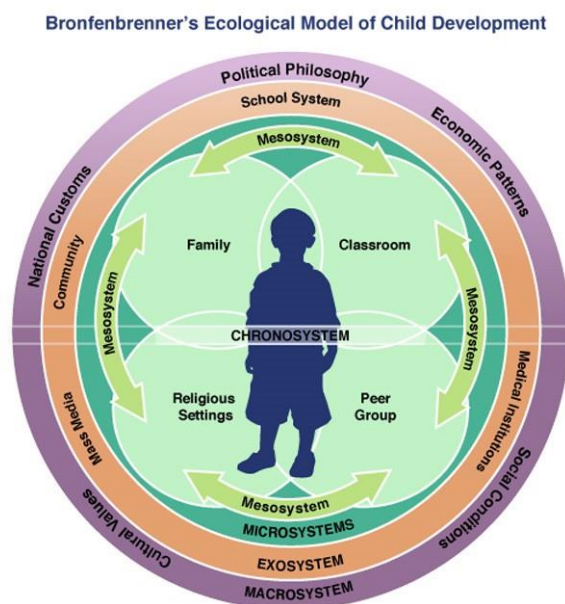
Klubbar i Sverige har olika idéer om hur ungdomssatsningar skall gå till. Vissa klubbar har bara elitsatsning i ungdomsåren. IFK Göteborg börjar med akademilag vid åtta års ålder, där beskriver de att deras akademi är en öppen verksamhet till 14 års ålder. (Gustafsson 2014)

De flesta allsvenska lagen hade en fotbollsakademi eller en elitsatsning för sina ungdomar. Breddlagsfotbollen sker oftast av de klubbar som inte har ett representationslag i någon av de högre serierna i det svenska seriesystemet. Vissa lag speciellt i Stockholm bedriver både bredd och elitverksamhet. De har då olika lag efter spelarnas förmåga, vilja och engagemang.

1.3 Existerande forskning

1.3.1 Utvecklingsekologi

En teori i detta arbete var Urie Bronfenbrenners (1979) ekologiska modell. Bengt-Erik Andersson (1986) har även han utgått från den ekologiska modellen. Denna teori utgår från fem olika saker som påverkar ett barns uppväxt. Figur 1 visas en modell av Bronfenbrenners teori. Grunderna i microsystem, mesosystem, exosystem, macrosystem och chronosystem och hur de påverkar personens miljö kommer förklaras i detta avsnitt.

Figur 1. Bronfenbrenner's ekologiska modell för barns utveckling (Home/school Partnership for students with exceptional needs 2014)

² Peter Upphoff, Distriktschef, Hallandsfotbollsforbund, E-mail 2014-10-09

³ Charlotte Svensson, Halmstad kommun, E-mail 2014-11-04

Microsystemet beskrevs som mönster av aktiviteter, roller och relationer med människor. Dessa mönster upplevs och utvecklar människan i en miljö med speciella fysiska och materiella egenskaper. (Bronfenbrenner 1979, s. 22) Andersson förklarade i microsystemet att man använde sig av dyader som är den minsta beståndsdel. Dyaden handlar om samspelet mellan två personer. I denna dyad studerar man ena personen eller hur den andra personens beteende påverkar den första. Här pratar även Andersson om vad för aktiviteter personen sätts i. Om det är något nyttigt eller om det är något som anses vara värdelöst. Han pratar även om graden av stimulans i dessa aktiviteter. Rollerna under dessa aktiviteter är också intressanta, om de är till exempel aktiva eller passiva. Sociala relationer är något personerna kommer stöta på. Här är det då viktigt att skapa en trygg miljö för att ta in kunskapen (Andersson 1986, s. 24).

Bronfenbrenner har definierat mesosystemet som en uppsättning av samspelet mellan två eller flera system där personen blir en aktiv deltagare (1979, s. 25). Han förklarade även att det finns fyra olika samspel som fungerar enligt denna modell. Första typen av samband heter *multisetting participation* och är den mest grundläggande av sammankopplingarna. Sammankopplingarna sker mellan två system för att skapa ett mesosystem. Ett exempel kan vara att både vara i skolan och hemma under en dag. Mesosystemet sätts igång när personen går från ett system till ett annat system. Andra typen av samband är *indirect linkage* och vid denna typ av sammankopplingar behöver inte personen i fråga vara kopplad till båda systemen. Kontakten mellan de olika systemen sker via en tredje part som agerar mellanlänk. *Intersetting communication* är tredje sambandet och bygger på att information skall skickas från ett system till personer i ett annat system med specifik information. Detta kan ske ansikte mot ansikte, men även via telefon och meddelanden. Fjärde och sista sambandet är *interesting knowledge*. Där information eller erfarenheter existerar i ett system som handlar om ett annat system. Denna information eller erfarenhet kan skapas genom intressanta samtal i ett annat system, t.ex i ett bibliotek, på träningar eller i skolan. (Bronfenbrenner 1979, s. 209-210)

Andersson förklarade mesosystemet som samspelet mellan olika närmiljöer. Dessa närmiljöer kan inte isoleras utan måste försöka arbeta med flera närmiljöer samtidigt. För att få en klar bild av personen måste man titta på samtliga närmiljöer och hur de arbetar tillsammans. När man vill titta på en persons utveckling gäller det inte bara att titta på en viss närmiljö utan det gäller att titta på samtliga och förstå samspelet mellan dessa närmiljöer (1986, s. 26).

Exosystemet definieras som ett eller flera system som inte utvecklar personen som en aktiv deltagare, men personen påverkas i vissa event som uppstår i systemet. I dessa system ingår till exempel skolsystemet och massmedia. (Bronfenbrenner 1979, s. 25) En annan definition på exosystemet är att det inte är beslut eller system som påverkar närmiljön direkt. Dessa beslut eller system kan dock påverka innehållet i närmiljön genom att agera som ramar som kan begränsa aktiviteter inom de olika närmiljöerna. (Andersson 1986, s. 28)

Makrosystemet påverkar innehållet i de lägre systemen som finns eller skulle kunna finnas. I denna nivå finns kultur som helhet tillsammans med ett system eller en ideologi som ligger bakom dess struktur. (Bronfenbrenner 1979, s. 26) Detta system påverkar personen både direkt och indirekt. Genom att styrande personer så som politiker eller en styrelse tar beslut om hur olika verksamheter skall skötas. Könsroller och normer ingår också i detta system genom att styra hur man skall uppträda. (Andersson 1986, s. 29)

Med Chronosystemet menas att detta sker på en tidslinje. Alltså om ens föräldrar skulle separera skulle detta inte påverka personen på samma sätt vid olika tidpunkter i livet. (Bronfenbrenner 1979, s. 26)

1.3.2 Litteratur

Boken Foundations of Sport and Exercise skriven av Weinberg och Gould (2011) skrev de om flertalet områden som relaterade till denna studie. De kapitel från boken som användes är Feedback, Reinforcement, and Intrinsic Motivation, Group Cohesion, Leadership, Communication och Goal Setting. Detta byggdes på att intervjupersonerna har tagit upp dessa områden, och genom detta fått citat som kan kopplas till dessa kapitel.

I Leadership - theory and practice skriven av Northouse (2013) så har vi tagit deras definition av ledarskap, dessa definitioner kommer att hantera ämnen som rör hur en tränare ska agera i sitt ledarskap.

Kom igen, gubbar! skriven av Fundberg (2003) tog upp områden såsom omklädningsrum, maskuliniteter, normalitet som upplevd erfarenhet i en bok som handlar om hur den manliga fostran inom idrotten, i det här fallet fotboll kan se ut. Boken är relevant då uppsatsen handlar om att försöka ta reda på om det finns någon optimal miljö för en fotbollsspelare att växa upp med. Då kan bland annat omklädningsrum spela en stor roll i hur ens uppväxt sett ut.

De som får en varierad idrottserfarenhet med de fysiska grunderna är de som i slutändan lyckas inom idrotten. Vikten av föräldrar och deras support kan vara avgörande för att en individ kan lyckas. Det har visats sig vara viktigt med positiva erfarenheter, framgångar, bli sedd och hitta sin egen väg att gå. (Carlson 2007)

Idrotten tenderar att fokusera mer på resultat än prestation. Den långsiktiga utvecklingen för en individ inom idrotten kan därför bli lidande. Ett större fokus på den långsiktiga utvecklingen gynnar både individen själv men även idrotten. En individ går igenom många faser under sin idrottskarriär, dessa kan definieras på följande sätt; FUNDamental stage – där målet med steget är att lära sig alla grundläggande rörelseförmågor. Åldern under första steget är 6-9 för pojkar, och 6-8 för flickor. Det andra steget är att lära sig träna där målet är att lära sig alla grundläggande förmågor inom idrotten. I det här steget så är pojkarna mellan 9-12 och flickorna 8-11. Träna för att träna, som är det tredje steget beskriver att nyckeln är att bygga en aerob bas, att bygga styrka fortsätta utveckla den sportspecifika förmågan. Träna för att träna, som är det

tredje steget. I detta steg så är pojkarna mellan 12-16, och flickorna 11-15. Att träna för att tävla – steget där målet är att optimera den fysiska färdigheten samt att utveckla de sportsliga, individuella och positionsspecifika kunskaperna. Pojkarna är nu mellan 16-18 år, och flickorna 15-17. Att träna för att vinna, som är det fjärde steget, där målet är att maximera de fysiska förberedelserna gällande sportsliga, individuella och positionsspecifika förmågorna likväl som själva prestationen. Pojkarna befinner sig i åldern mellan 18 och äldre, och flickorna mellan 17 och äldre. Det sista steget handlar om att behålla varje individ inom idrotten efter att deras egen karriär tagit slut. (Balyi 2010 s. 16-23).

”Beteckningen ACT bygger på ett av modellens kärnbudskap: acceptera det som ligger utom din personliga kontroll, och som du alltså har liten eller ingen möjlighet att påverka, och comitta dig, det vill säga hänge dig, eller åta dig att bete dig på ett sådant sätt att det på längre sikt berikar ditt liv. Syftet med ACT är att hjälpa människor att skapa sig ett rikt, helt och meningsfullt liv och kunna acceptera det lidande som livet ofrånkomligen innebär.” (Harris 2011. s, 14) Att gå igenom motgångar är något som många människor troligen upplever varje dag, att motgångar kommer och att det går att klara av dessa trots att de kan upplevas som tunga och jobbiga perioder i livet. Via ACT kan man på nya sätt hitta vägar att komma över och acceptera de motgångar man stöter på, i detta fall under sin fotbollskarriär. (Harris 2011)

Talantutvecklingen beror på mängder av olika faktorer. Allt från en bra organisation inom föreningen till att skapa en bra relation och ett förtroende med spelarnas föräldrar. För att skapa en optimal utveckling för ett lag visar det sig att man som tränare inte bara ska vara duktig inom fotbollen, man ska även ha förmågan att se varje individ och främja deras individuella utveckling varje dag. (Mills. Butt & Maynard 2014, s 137-150)

Under internationella turneringar när ett lag har spenderat tid tillsammans under en längre period har det för prestationsklimatets skull visats att saker man gör tillsammans som lag och sociala faktorer har störst påverkan i hur man presterar ute på plan. En stark lagsammanhållning och att det är laget som fattar besluten tillsammans är de två faktorer som har störst positiv påverkan på ett lag. (Pain & Harwood 2007, s. 1157-1169)

Att föräldrar har en viktig roll i ett barns idrottande råder inga tvivel om. I tidig ålder 6-13 är föräldrar ansvariga för att barnen börjar idrotta, ger de möjligheter att testa på olika idrotter och att de har kul när de idrottar. I åldern 13-15 läggs många idrotter åt sidan och en till två tar allt fokus. Föräldrar lägger ofta stor vikt vid skola och idrotten. Det blir ett större ekonomiskt ansvar för föräldrarna, där ofta tidsåtgången blir större då man blir äldre, och tränar oftare. Vid 15 år och äldre måste individen välja en idrott då tiden inte räcker till, föräldrarnas intresse ökar för idrotten och kan vara en avgörande faktor i hur en individ hanterar en motgång. (Côte 1999)

Peterson (2004) har diskuterat selektion och rangordning inom svensk ungdomsfotboll. Där har han nämnt olika delar som påverkar selektion och rangordning inom fotbollen.

1.3.3 Halmstad

Halmstad och Halland har genom åren fått fram väldigt många elitidrottare. Detta kan bero på flera olika omständigheter. Carlsson skriver att ”Halland är det mest föreningstäta distriktet i Sverige. Med det menas att man har flest föreningsanslutna medlemmar per invånarantal.” (2001, s. 48-51). Carlsson pekade även ut andra saker som gör Halmstad och Halland till en bra miljö. ”Vidare är det inte långt att fysiskt förflytta sig till träningsanläggningarna för att idrotta. Avståndet kan tänkas vara ett problem i större städer eller i glesbygd.” (2001, s. 48-51) Han menade även att klimatet i Halland är att föredra för idrotter som fotboll. ”På västkusten råder ett mildt vinterklimat vilket ger större möjligheter att idrotta utomhus så gott som året runt. Utomhusplaner och anläggningar kan tidigare tas i bruk jämfört med mer norrliggande städer och städer längre in i landet. Vidare ger det platta och öppna landskapet ypperliga möjligheter till anläggningar för exempelvis fotboll och golf.” (2001, s. 48-51)

I och med det täta föreningsantalet i Halmstad och Halland har flera samarbeten mellan klubbar skapats vilket Carlsson framhäver. ”I och med att det är nära kontaktvägar mellan elitklubbar och breddföreningar har allt fler samarbetsavtal slutits det senaste årtiondet mellan elit och bredd.” (2001, s. 48-51). Genom dessa samarbeten kan barnen och ungdomarna spela fotboll i sin hemmiljö och med kompisar, ”Ungdomarna tillåts också på detta sätt fortsätta att utvecklas i den mindre föreningen, tillsammans med sina kompisar och nära sin hemmiljö, vilket minskar risken att för tidigt ta steget över till elitidrotten.” (Carlsson 2001, s. 48-51)

I Halmstad finns det även en eftertraktad högskola som har program vars syfte är att få fram fler personer till idrottsvärlden, Carlsson skrev följande ”Högskolan utbildar studenter på det idrottsvetenskapliga programmet (f.d. idrottspedagogiska programmet) som är ett av de mest eftersökta programmen i Sverige. Vidare har man som enda högskola/universitet 80 poäng (2 års heltidsstudier och magisterrätt) inom idrottspsykologi som är på stark frammarsch.” (2001, s. 48-51)

Problem Halmstad och Halland tidigare haft för idrottare anmärkte Carlsson på följande ”Problemen består i första hand av: a) för få inomhushallar i förhållande till antalet som vill vara aktiva, b) Svårigheten att få sponsorer i en liten stad med många föreningar, c) att skapa reella möjligheter för vinteridrott...” (2001, s. 48-51)

När det handlade om resultat och prestation konstaterade Carlsson ”Genom att man under ungdomsåren minskar betydelsen av resultat föreningar emellan och ser mer på utvecklandet av den enskilda idrottaren skapas ett samverkansklimat som underlättar för var och en att nå sina mål och idrotta på den nivå de har kapacitet till.” (2001, s. 48-51)

1.3.4 Stockholm

Både Stockholms stad och StFF har visioner för hur de vill göra med idrottandet i området. Stockholms stad skrev ”Stockholm stads vision är att alla stockholmare ska kunna utöva idrott och motion utifrån egna

önskemål och förutsättningar. I Stockholm ska tillgången och närheten till ytor och anläggningar erbjuda stora möjligheter till fysisk aktivitet.” (Stockholms stad 2013)

StFF förklarade med att säga ”Så många som möjligt, så länge som möjligt – så kan den senaste forskningen kring talangutveckling beskrivas. I klartext betyder det att om vi klarar av att behålla så många barn och ungdomar som möjligt finns det större chans att fler idrottstalanger upptäcks än det görs idag.” (Stockholm fotbollförbund 2014)

När det kommer till träning i Stockholmsområdet så hade Stockholms stad några målgrupper de vill jobba extra mycket med för att få aktiva ”För att lägga grunden för en fysiskt aktiv livsstil inriktar sig programmet på inaktiva i alla åldrar och särskilt på: Ungdomar 13–20 år, särskilt flickor. Flickor 7–20 år med utländsk bakgrund. Personer med funktionsnedsättning. Barn och ungdomar 7–20 år med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet” (Stockholm stad 2013)

Stockholms stad framhävde även om flertalet event, ”många besöker Stockholm i samband med ett internationellt eller annat större idrottsevenemang och många ser också Stockholm som ett turistmål, där genomförandet av idrott och motion är ett mål i sig.” (Stockholm stad 2013)

När frågorna till dem som är inaktiva om varför de inte är aktiva i någon förening kommer svaren ”Varför idrottar/motionerar inte de idag fysiskt inaktiva trots att de har en positiv inställning? De vanligaste svaren som kommer upp bland gymnasieungdomar är att de inte orkar träna regelbundet, att det är för kostsamt samt att de inte hittat någon träningsform som de tycker är kul.” (Stockholm stad 2013)

Senare när svarade på frågan vad de vill att det ska satsas på för att utöka utbudet framgick det att ”Pojkar önskar i första hand att staden ska satsa på fotbollsplaner men håller med flickorna om att satsningar på simhallar/äventyrsbad och gym bör prioriteras högt. Pojkarna önskar dessutom i högre grad än flickorna att staden ska satsa på sporthallar för bollsporter.” (Stockholm stad 2013) När männen får samma fråga svarar de ”Både de fysiskt aktiva och inaktiva männen anser det viktigt att staden satsar på fotbollsplaner”. (Stockholm stad 2013)

För att minska konkurrensen mellan klubbar nämnde StFF ”För att kunna samarbeta behöver varje förening veta var de befinner sig i näringskedjan och därmed visa ödmjukhet och förstå sin roll. Vi har länge haft en osund konkurrens inom Stockholmsfotbollen som söndrar istället för att stimulera och stödja utveckling.” (Stockholms Fotbollförbund 2014, s. 8) Även skrev StFF ”Kanske behöver vi gå så långt att Stockholms fotbollsdistrikt likt maffian delas upp geografiskt mellan de fyra stora klubbarna (AIK, BP, DIF, HIF).” (Stockholm fotbollförbund 2014, s. 8-9)

Det har varit mycket diskussion om planer och omklädningsrum bland klubbar, tränare och spelare i Stockholm. StFF sa att ”I takt med att befolkningen i Stockholm ökar behöver vi säkerställa att mark finns tillgänglig för anläggningar. Vi kanske behöver tänka att mark i kranskommunerna ska vara den naturliga miljön för nya anläggningar som hela distriktet sedan kan komma i åtnjutande av.” (Stockholm fotbollförbund 2014). De fortsatte ”I förstudien har vi konstaterat att föreningsmiljön inte alltid är den bästa

eftersom det ibland saknas mötesplatser som skapar gemenskap i anslutning till planerna, som exempelvis klubblokaler och omklädningsrum. Att kunna träffas före och efter träningar kan inte underskattas (läxläsning, föräldrar- spelar-, ledar- och funktionärsmöten).” (Stockholm fotbollförbund 2014)

I rapporten från StFF en elva med nollåttor pratade de även om antalet planer som finns i Stockholm. Citatet nedanför förklarade läget i Stockholm om antalet planer som behövs.

”Det saknas ca 70 – 80 planer (11-manna planer) konstgräs för att bygga i kapp. Brist på planer och hallar för året runt bruk påverkar ungdomsfotbollen mycket negativt. Riktmärket är Göteborg som har antal planer enligt rekommendation från mängden spelytor från Fotbollens spel, lek och lär. En jämförelse utifrån befolkning så visar det sig att Stockholm har 9761 personer i åldrarna 6-35 år per konstgräsplan, i Göteborg 5026 personer i Malmö 8194”. (Stockholm fotbollförbund 2014)

I Stockholmsidrotten fanns det väldigt många ideella ledare. Enligt Stockholms stad fanns det cirka 75 000 ideella ledare inom Stockholmsidrotten. (Stockholms stad 2013)

StFF påpekade att inom Stockholmsfotbollen hade man väldigt bra konkurrens bland ledare i kunskapsnivå. ”Det bästa konkurrensmedlet för Stockholmsfotbollen är kunskap. Vi har inom distriktet alla förutsättningar att ligga i framkant kring utbildning och forskning. Tillgång på forskning och högskolor i regionen är god.” (Stockholm fotbollförbund 2014)

1.4 Syfte och frågeställning

Syftet med uppsatsen är att försöka få reda på ny kunskap om vad som kan vara den optimala miljön för en fotbollsspelare på pojksidan. Tanken med studien är också att jämföra hur kulturen i Stockholm och Halmstad ser ut gällande prestige, högsta serie, selektering, specialisering, föräldrar, värdering av att vinna i ung ålder, tränarens roll, faciliteter och vad har föreningarna för möjlighet gällande träningstimmar (bilaga 4). Dessa faktorer kan vara avgörande i varje individs utveckling.

Frågeställningarna som valts att använda är:

- Vad är en optimal miljö för en pojkfotbollsspelare att utvecklas i?
- Vad är skillnaderna och likheterna mellan miljön i Stockholm och Halmstad?

2 Metod

Detta är en kvalitativ studie bestående av intervjuer med en semistrukturall intervjuguide. Genomgående har studien delats upp i olika ämnen som kan vara viktiga i en individs utveckling inom fotbollen. Några av de ämnena som kommer tas upp är faciliteter, skola, föräldrar, tränare etc. Uppdelningen genomfördes för att skapa en lättförståelig struktur i arbetet.

Bronfenbrenners teori är från 1979, och kan därför kallas gammal. Teorin är fortfarande relevant i allra högsta grad och författarna har därför beslutat att använda både Bronfenbrenners och Anderssons arbeten från 1979 samt 1986.

I uppsatsen är intervjupersonerna S1, S2, S3 spelarna kommer från Stockholm, och intervjupersonerna H1, H2, H3 kommer från Halmstad.

2.1 Datainsamlingsmetod

Datainsamling har genomförts via intervjuer. Bakgrundsinformation har inhämtats från kurslitteratur, uppsatser och vetenskapliga artiklar. De vetenskapliga artiklarna har hittats genom sökningar via GIH:s internetbibliotek med tillgång till bland annat Google Scholar.

2.2 Etiska principer

Gällande de etiska principerna har vi utgått ifrån Vetenskapsrådets fyra huvudkrav; informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. (Vetenskapsrådet 2002)

Inför intervjuerna informerades intervjupersonerna om informationskravet, vilket innebär syfte med studien, hur metoden för studien var och hur arbetet genomfördes. Samtyckeskravet innebär att personen i fråga ställer upp frivilligt på intervjun. Konfidentialitetskrav betyder att intervjupersonerna har möjligheten att vara anonyma, och det kommer varken nämnas eventuella namn eller föreningar. Vi berättade även om det nyttjandekrav som råder, med vikt att påpeka att studien endast är för forskningsändamål, och att det inte finns något kommersiellt intresse från vår sida.

I studien valdes det att använda fingerade namn på alla intervjupersoner, detta för att säkra personernas anonymitet. Namn på föreningar, tränare och liknande kommer även dessa vara fingerade, för att säkerställa att ingen kan spåra de personer som intervjuats.

”Med konsekvensetik menar man vanligen att det gäller de etiska konsekvenserna av ett i och för sig etiskt handlande. Man ställer sig frågan: Vilka konsekvenser detta mitt handlande få?”. (Trost 2008, s. 27). En av intervjupersonerna bad om intervjufrågorna på förhand, och detta var acceptabelt.

2.4 Tillvägagångssätt

Tidigt i arbetsprocessen genomfördes en pilotintervju för att testa om frågorna var tillräckligt tydligt utformade för att svaren skulle relateras till frågeställningarna. Efter pilotintervjun gjordes mindre förändringar i intervjufrågorna eftersom en del frågor kunde utvecklas. Tidigt i arbetet bestämdes det att intervjufrågorna skulle delas upp efter ämne på följande sätt; faciliteter, föräldrar, tränare, klubbens filosofi, kultur, ungdomssatsning, skola och till sist övrigt. I slutet av intervjun valdes två större frågor för att på så sätt knyta ihop svaren. Vi upplevde att de två sista frågorna gav intervjupersonerna möjlighet att svara fritt ur minnet, och att de därmed kunde ge oss ett annat svar än vad som rymdes inom tidigare frågor.

Kontakten med intervjupersonerna har skett genom vårt egna kontaktnät, som hjälpt oss få tag i de personer som passade in i vårt urval. Kontakten med intervjupersonerna skedde via telefon, mejl eller sms. Intervjuerna har genomförts i olika klubbars omklädningsrum, klubbkanslier och hemma hos spelarna.

Detta har inte haft någon påverkan på ljudupptagningen, vid varje tillfälle har vi sett till att vara ostörda i största möjliga mån. Inför varje intervju har ett godkännande dokument medtagits. Via det dokumentet informerades intervjupersonerna om att de kommer vara anonyma, att deras medverkan är frivillig och att de när som helst har rätt att avbryta intervjun eller deras medverkan i studien. Inför intervjuerna hade intervjupersonerna blivit informerade om studien syfte samt att de visste om att intervjuerna komma att spelas in. En kvalitativ intervju har genomförts på ett halvstrukturerat sätt, det vill säga med ett antal standardfrågor (se bilaga 3) som kan kompletteras med ytterligare frågor. Kvale & Brinkmann (2008) definierar den halvstrukturerade livsvärldsintervjun som ”En intervju med målet att erhålla beskrivningar av intervjupersonens livsvärld i syfte att tolka innebörden av de beskrivna fenomenen.” Intervjuerna har haft en hög grad av standardisering, vilket innebär att frågorna från intervjumallen tagits i ungefär samma följd under varje intervju, men det har givetvis funnits tillfällen där följden sett annorlunda ut då vi haft möjligheten att ställa olika följdfrågor beroende på vad intervjupersonen svarat.

I strukturerandet av intervjufrågorna utgår det ifrån Kvale & Brinkmanns (2008) sju stadier. Dessa sju stadier är tematisering, planering, intervju, utskrift, analys, verifiering och rapportering. Tematiseringen gjordes genom bestämmandet av ett upplevt problemområde, och därefter formulerades frågeställningarna kring det/dessa områden som ansågs skulle ge oss det svarar som efterfrågades. Planeringen av intervjuerna gjordes utifrån den kunskapen som arbetet eftersträvat och i beaktande av de eventuella moraliska konsekvenserna av denna undersökning. Genomförandet av intervjuerna med en strukturerad intervjuguide gjorde att ämnena lättare kunde följas, men möjliggjorde ändå att intervjupersonen kunde svara så som de själva upplevt sina tidigare erfarenheter. Därför försökte intervjuerna i största möjliga mån inte avbryta intervjupersonen någon gång under samtalet. Detta då vi inte ville styra intervjuerna allt för mycket, utan få ett bättre flyt i samtalet. Vid inspelning av intervjuerna har en Iphone 5 och en Samsung Galaxy 4 använts, där applikationerna Röstmemon & Röstinspelning spelat in samtalen digitalt. Intervjuerna har transkriberats noggrant ord för ord, för att sedan kodas, tolkas och analyserats via samlingsrubriker efter valda ämnen. (Kvale & Brinkmann 2008, s. 217-231).

I den här studien så har vi valt att ta bort ord och läten som förekommer i tal men inte i skrift i resultatdelen, eftersom det gör det lättare för läsaren. Innehållet i resultatdelen har däremot inte ändrats, och ordföljden i respektive intervju är densamma.

För att få en större förståelse för hur träningsfaciliteterna ser ut i verkligheten tillbringade vi en vecka i Halmstad, där vi åkte runt och besökte de planer som vi tittat på för att se att det verkligen stämde. I och med att vi båda är aktiva inom Stockholmsfotbollen så anser vi att vi har en god, översiktlig bild över hur det ser ut med planer i Stockholmsområdet.

När man intervjuar en person som spelar/spelat i allsvenskan och har representerat landslaget i någon form så känner man sig underlägsen som intervjuare. När intervjupersonen inser att man som

intervjuare har en grundlig kunskap inom ämnet så stiger man i rang. Detta ger ett visst mått av symmetri i intervjurelationen. (Kvale & Brinkmann 2008, s. 163)

2.5 Urvalsgrupp

I denna studie så var målet att försöka klargöra vilka faktorer som har spelat störst roll för sex olika spelare som har representerat någon form av landslagsspel. Detta för att skapa en större förståelse för hur vi som tränare kan skapa en bättre miljö för våra idrottare, för att de ska må så bra som möjligt och kan prestera på den nivå de vill, oavsett lagtillhörighet och serie.

Valet att ta spelare som representerat något landslag var för att se hur det faktiskt har sett ut i fotbollssverige, och vilka vägar de själva har tagit. Att intervjua tre spelare från Halmstad och tre spelare från Stockholm är för att i denna uppsats försöka jämföra hur miljön i respektive stad har sett ut, och vad som kan förbättras, både på individnivå men även i stort för städerna.

Ett selektivt urval gjordes för att studien skulle vara möjlig att genomföras.

2.6 Reliabilitet och validitet

Reliabiliteten i en kvalitativ studie är givetvis svår att säkerställa då resultaten och den kommande diskussionen i stort alltid bygger på tolkningen och vad författaren väljer att ta med från en intervju. Trots att man som forskare har en god intention om att studien ska vara objektiv sett till återspeglning av citat och referat så kan studien vinklas, beroende på hur författaren väljer att presentera materialet. (Kvale & Brinkmann 2008, s. 262-263). Kvale och Brinkmann (2008) skrev; ”Reliabilitet hänför sig till forskningsresultatens konsistens och tillförlitlighet; den behandlas ofta i relation till frågan om ett resultat kan reproduceras vid andra tidpunkter och av andra forskare. Det handlar om huruvida intervjupersonerna kommer att förändra sina svar under en intervju och huruvida de kommer att ge olika svar till olika intervjuare”. Med det sagt upplever vi att reliabiliteten i studien inte kommer vara särskilt hög, då andra författare med stor sannolikhet ställt andra följdfrågor.

Genom att försöka vara objektiva i största möjliga mån, och att däri få studien så sanningsenlig som möjligt. Under intervjutillfällena fanns en god struktur och hållit oss till de ämnen som valts på förhand men även låtit intervjupersonerna fått möjlighet att svara så brett som de har velat.

En faktor som stärker reliabiliteten är intervjuguiden (se bilaga 3) som gör studien reproducerbar. Tillvägagångssättet och det urval som gjordes har så noga som möjligt beskrivits i metod-delen då detta kan komma att underlätta vid en liknande studie i framtiden.

För att stärka studiens validitet så genomfördes en pilotintervju innan våra riktiga intervjuer och själva studien påbörjades. Efter pilotintervjun genomförts så utvärderades frågorna, en diskussion med vår handledare gällande vad som skulle tas bort/läggas till för att vara säkra på att informationen som var relevant för studiens frågeställningar. (Kvale & Brinkmann 2008, s. 263-267) En tänkbar faktor som kan ha

sänkt studiens validitet kan vara otydliga definitioner på en specifik fråga. Svaret på sådana frågor kan ge helt olika svar beroende på hur frågan tolkas i förstaläget. Detta kunde ha gjorts tydligare och bättre strukturerat för att stärka studiens validitet.

3. Resultatbaserad diskussion

3.1 Faciliteter

Faciliteter har varit en av de mest omtalade delarna när det gäller utveckling för idrotten. Idrotten påstår sig aldrig ha tillräckligt med planer och hallar. Alla klubbar vill ha fler och fler planer för att kunna skapa så bra förutsättningar för sina ungdomar samt seniorer.

Under intervjuerna pratade vi om hur de upplevt möjligheten till planer. H3 förklarade sin situation på följande sätt när han började spela fotboll i Halmstad.

”jag började när jag var liten spela mycket i min trädgård vet jag så jag har inte. Sen fanns det ju alltid fotbollsplaner som jag bor ganska nära och där finns det många planer. jag kommer ihåg när jag var började lära mig cykla någon gång vet inte hur gammal jag var så började jag använda mig av fotbollsplanerna. Så det har alltid funnits planer för mig att spela på så bara jag kunde färdig mig med cykel så har det alltid varit när till någon plan. Så jag tycker det har varit bra.”

Här förklarar han att han började spela spontanfotboll hemma i trädgården och fortsätter att han hade nära till fotbollsplaner, så fort han kunde cykla åkte han dit och spelade fotboll. Vi upplever att ha nära till fotbollsplaner där man både kan hålla på med organiserad och spontanfotboll är väldigt viktigt för fotbollspelarens utveckling.

H2 sa att han hade en sjuanna plan som han spelade på när han började spela fotboll. *”Där hade vi en liten sjuanna plan vi tränade spelade på. Jag kommer inte ihåg riktigt, men den var rätt okej. För oss som var så små så var det perfekt där ju.”* Han fortsatte prata om att den nya klubbstugan som gjorde att han började spela mera fotboll. Han la även fokus på att vikten av att ha mindre områden med planer runt om i Halmstad. *”Sen byggde de ju ny klubbstuga allting. Efteråt har jag spelat mera. jag kan tänka mig de mindre områdena kanske de ofta är bra även ifall Halmstad var det de.”* I vår mening kan detta göra att man får flera som spelar fotboll för att de inte har något större avstånd till planer. Som H3 sa att han kunde cykla till sina planer vilket gör att han inte blir beroende av föräldrar som kör. Det dessa intervjupersoner pratade om är besluten som sker på makro-nivå. De beslut som tas i kommunfullmäktige påverkar barnen direkt eller indirekt. Genom beslut om att ha flertalet planer, skapas möjlighet med närheten till planer över hela staden. (Andersson 1986; Bronfenbrenner 1979) Denna närhet till planer ökar chansen att barnen kan ta sig till och från planerna själva. Det skapas även större möjligheter för mer idrottande.

H3 förklarar att hans lag aldrig har haft problem med plantider för att deras lag har varit prioriterat medan andra klasskompisar lag har varit mindre prioriterat och då fått mindre eller sämre tider. *”jag vet att vi brukar få ganska mycket tider så om man jämför med de andra lagen. Men jag vet att andra*

lag har haft lite problem få planer liksom som några spelare som gått i min klass som bara får träna någon gång i veckan.” Genom att prioritera lag med plantider som ligger högre upp i seriesystem eller anses vara bättre kan leda till problem för de mindre klubbarna att locka till sig ungdomar. Plantider var inte det som saknades i Halmstad, H1 berättade att ”För det mesta, men när jag spelade i Halmstad till exempel då var det ju ofta planerna man måste boka, man fick en halvplan liksom. Då blev det ju mycket tempospel, men för det mesta helplan, såklart.” Detta visar på att det fanns plantider för de lagen som H1 spelade i. Det fanns inte alltid helplan utan ibland fick de dela och använda halvplan.

När det gällde planer på vintern sa H3 att de alltid fick halvplan och då fick dela tiden med något annat lag. Dock fick de alltid helplan på sommaren.

”På vintern fick vi nästan alltid halvplan för det finns ju inte så många konstgräsplaner men på sommaren hade vi alltid helplan.” H2 pratade istället om att de fick hoppa runt i olika inomhushallar i Halmstad.

”Inomhus och på vintrarna var man lite över allt sådär, lite olika hallar. Där i Halmstad finns det också gott om det. Det har inte varit några problem när jag växte upp.” På grund av detta fick man konkurrera med andra idrotter som har inomhushallar som sin hemmaplan, vilket i sin tur kan ge sämre förutsättningar för en fotbollsspelare. Här gäller det för fotbollsklubbarna i Halmstad kommun att jobba för förbättrade förutsättningar under vintertid, att få kommunen att lägga fler konstgräsplaner och öka antalet träningstimmar för spelarna. 3200 licensierade fotbollsspelare skall samsas om fyra konstgräsplaner under vinterperioder samt en inomhus. Samtidigt fanns det åtta grusplaner som går att omvandla till konstgräs. Detta skulle öka antalet träningstimmar för fotbollslagen i Halmstad väldigt mycket. Räknar man antal spelare per elvamanna gräsplan (98 stycken) så är det 33 spelare per plan. Räknar man istället spelare per elvamanna konstgräsplan blir det 640 spelare per plan.

S1 påpekade att ”när jag var som yngst var det ingenting man tänkte på liksom. Vi hade ändå okej träningstider. det var ju inte som i hockeyn att dom satte dom yngsta 10 på kvällen, vi hade ju helt okej tider” Han sa även att träningstiderna också var något positivt om man jämförde med ishockeyn. Att både ha bra tider och bra planytor för barn kan göra väldigt mycket för deras engagemang och utveckling. Med för små ytor kan säkert många delar av utvecklingen hämmas. Vidare sa S1 att det fanns tider på Bosön ”där brukar man kunna få dela, där man är i den vinnarhallen. Hel eller halvplan har det vart ett par år.” Vår syn på att ha bra planytor ökar troligen chansen att skapa övningar som ger en bättre utvecklingskurva för spelarna.

Samtliga tre intervjupersoner från Stockholm upplevde att de fått tillräckligt med planer, ”man kan säga att det minst halvplan i alla fall. Men oftast har det varit, när man var yngre var det ju halvt, men när man, när man börjar komma upp i åldrarna, jag kommer inte ihåg precis men sen man började med 11-manna och höll till i laget så var det ju helplan. Nåt annat har jag inget minne av.” S2. Helplan eller halvplan var det som spelarna fick mestadels. ”Det har vart lite blandat tror jag. Vi kanske hade helplan såhär en gång i veckan kanske, men sen har vi väl fått dela kanske halv halvplan med nåt annat lag.” S3.

Spelarna från Stockholm har upplevt att de inte funnit speciellt mycket helplanstider utan har fått dela med andra lag om tiderna. Detta gör att spelövningar som kräver stora ytor blir svåra att genomföra. Det blir istället träning på mindre ytor vilket kan hämma vissa delar i utvecklingen. Hos Stockholms fotbollförbund fanns det ungefär 47 000 aktiva fotbollsspelare som delar på 504 fotbollsplaner där 128 är konstgräs elvamannaplaner (bilaga 2). Detta blir 94 spelare per fotbollsplan. Räknar man istället på bara konstgräsplanerna som är elvamanna blir det 367 spelare per plan.

Jämför man Storstockholm med Halmstad har det visats att antalet fotbollsplaner under sommartid är betydligt fler i Halmstad än i Storstockholm. Dock är de flesta planerna i Halmstad på naturgräs medan i Storstockholm är planerna på konstgräs. Detta gör att på vinterhalvåret har Storstockholm betydligt bättre förutsättningar än Halmstad. Båda städerna har stora möjligheter att bygga ut antalet konstgräsplaner genom att omvandla sina grusplaner till konstgräs. Detta skulle öka antalet träningstimmar och träningsytor väsentligt i bägge städerna.

Alla intervjupersoner både från Halmstad och Stockholm berättade att de har haft omklädningsrum från de yngre åren i sin fotbollskarriär. Samtidigt påpekar några att de inte alltid användes av alla spelare i laget.

H3 pratade om vikten av omklädningsrum. Detta på grund av att kunna lära känna sina lagkamrater. *"vi får en bättre lagsammanhållning och det känns som man får lära känna varandra mycket bättre liksom. För på plan springer man ju inte och tänker på att bli kompisar liksom det händer innan och efter träningen också."* Genom att känna sina lagkamrater så kommer detta öka moralen i laget förhoppningsvis. För att uppnå ett bra prestationsklimat har det visats att en stark sammanhållning och att laget fattar besluten tillsammans är de två faktorer som har störst positiv påverkan på laget. (Pain & Harwood 2007) Dock påpekade H3 också några negativa bitar med omklädningsrum. *"Det kan ju hända att det är någon som inte trivs. Då blir det en jobbig situation för dom liksom men jag har inte varit med om det. Någon att någon har känt det sig utanför liksom. Det är klart det kan hända negativa saker men det har inte gjort det i mitt fall i alla fall."* Omklädningsrum är något som kan ha väldigt stor inverkan på en persons trivsel inom idrotten och laget. Om det går bra för ett lag så brukar stämningen i omklädningsrummet vara bättre och man kan umgås vid sidan av. Går det sämre för laget kan detta dock avspegla sig väldigt mycket på hur man blir bemött i ett lag. Det positiva i ett omklädningsrum kan göra att personen i frågan stannar längre i fotbollen, medan det negativa i omklädningsrummet kan göra att personen slutar spela fotboll eller inte känner sig trygg i den miljön.

Vidare pratade H1 om hur han ser både det negativa och positiva i ett omklädningsrum.

"Det är klart det finns jättemånga bra delar med omklädningsrum å gemenskapen å att man faktiskt får tid å förbereda sig för träningen ihop med sina kompisar å allt det. Det sociala blir mer att man har sina kompisar i sin idrott, eftersom att det är varje dag liksom. Å det är svårt att hitta tid till det andra. Så att där tycker jag omklädningsrumsmiljön, å att man faktiskt har omklädningsrum är enormt viktigt. Sen såklart finns det ju såklart miljöer som inte e bra för, självklart

finns det mobbning inom fotboll och utfrysning. Har man då en policy på att alla ska va i omklädningsrummet så är det nog inte bra för alla. Så att det e ett både ja och nej där.”

Han nämnde hur både det negativa och positiva kan påverka en person. Har du ett omklädningsrum där personen i frågan inte trivs i miljön och måste vistas där, kommer personen troligen att byta klubb eller att sluta med idrotten efter en tid av dålig upplevelse. Har du istället en positiv uppfattning av miljön i ett omklädningsrum kan detta göra att spelaren stannar längre i idrotten. Personen i fråga får lära känna nya människor och skaffar sig på så sätt nya kompisar.

S1 sa också *”det går bra för lagsammanhållningen, att man får snacka vad som helst, så kan man fokusera på fotbollen på planen och snacka i omklädningsrummet”*. Enligt S2 har lagsammanhållningen påverkats av händelser i omklädningsrummet, *”mycket av snacket pågår ju i omklädningsrummet. Tycker jag att det är viktigt. Och det har jag minnen av, på Skytteholm då lånar man ju ett omklädningsrum för kvällen. Så att man kommer väl närmare sina lagkamrater och får ta del av snacket som jag sa. Och det är viktigt för laganda och så vidare.”* Även S3 instämmer att omklädningsrum påverkar lagsammanhållningen på ett positivt sätt. *”Man lär ju känna varandra mycket närmare inpå liksom. I omklädningsrum. Man umgås ju mer med, mer och mer tid med varandra. Och det tror jag är bra.”* S2 menade på att lagsammanhållningen även kan påverkas negativt av omklädningsrummet på grund av den speciella mentaliteten, *”vi talar om fotboll och grabbar så att det kan bli lite tjafsigt, men det har aldrig varit nån, jag har inte varit med om någon, om man talar om negativt i form av mobbning, eller nån utstött kille, dom har varit mer i skolan, i fotbollslaget har det varit fritt från sånt faktiskt”*.

Vad vi kunde utläsa av intervjupersonerna är att resultatet på plan påverkar även stämningen i omklädningsrummet och kan då ha olika följder. S2 sa; *”Skillnad i omklädningsrummet om det gått bra eller dåligt för laget på plan, definitivt. Det är ju tyst och tryckt stämning när det går dåligt. Och så är allting lite enklare så fort det går bra. Musiken spelas, alla vill vara dj liksom, om det går bra, annars så är det lite mer tryckt stämning.”* Fortsättningsvis sa S3 att *”Har man förlorat så, även fast man kanske e glad inombords å kanske själv gjorde en bra match så kan man liksom inte vara jätteglad, för det ser ju inte bra utåt.”* Detta visade på att denna spelare läser av stämningen i laget för att sedan veta hur han ska förhålla sig till de andra för att passa in. Frågan är dock hur personen i frågan skulle agerat om han gjorde en dålig match men laget vann. Hade han varit glad för att laget vann eller hade han varit sur för att sin egna insats?

En tränare berättade att lagarbete är det viktigaste av allt när man håller på med lagidrott. Att kunskapen om att kunna sätta ihop ett lag med talangfulla spelare är av högsta vikt för att kunna åstadkomma det man vill nå inom idrotten. Att laget som helhet är större än allt annat, och att det inte går att nå sina mål om man inte har ett lag som tror och litar på varandra till 100%. Lagets prestation måste vara viktigare än att en viss spelare gör poäng. (Weinberg & Gould 2010 s.159) Att ha en bra stämning i omklädningsrummet kan påverka den prestation som sker på plan. Med en god stämning i omklädningsrummet så är chansen större att man presterar på den nivå man vill än om man har en dålig

stämning inom laget. Författarna har själva tidigare upplevt att stämningen i laget är en avgörande faktor för hur laget presterar, och att den goda stämningen är något man som tränare måste underhålla varje vecka.

Många spelare pratade om det sociala i omklädningsrummet. Det sociala i omklädningsrummet har många olika delar, fastställande av träningsstart, tillfälle att skapa ett slutet rum, att stiga in i den intima zonen och att byta om från det privata livet till fotbollslivet. (Fundberg 2003, s. 74)

3.2 Familj och kompisar

När vi pratade om intervjupersonernas föräldrar både från Stockholm och Halmstad svarar de flesta med att alla har varit stöttande och positiva till deras val av idrotter och hjälpt dom med skjutsa, tips och att pusha de i rätt riktning. S1 sa; *”de har ju skjutsat mig alltid om jag behövt. Det har inte vart något problem. Om det har varit tidiga mornar eller långt bort har jag aldrig behövt liksom sätta mig på bussen. ja sen har dom alltid, dom har alltid frågat hur det gått på träningar, dom har visat sitt intresse, så dom har vart helt helstöttande liksom.”*

De flesta har även haft föräldrar som har hållit på med någon sorts idrott. Vissa intervjupersoner har även haft föräldrar som idrottat på internationell nivå. När vi pratade med H1 förklarade han dock att *”mina föräldrar har inte vart några idrottsmänniskor alls. Min farsa är en akademiker som har liksom fastnat för musiken och egentligen helt okunnig inom fotboll å hans intresse nu e bara för att jag spelar. Och mamma har inte heller någon koll, så att egentligen var det mest att vi, jag kommer ihåg vi testade lite olika idrotter å jag höll på med musik också.”* H1 fortsätter med att säga *”jag vände mig till andra för. Hade min bästa väns pappa som spelat lite på hyfsat hög nivå och han var ändå tränare i min karriär under några år så att han har ju vart å tagit tag i det om man säger så, funnits där om man undrat alltid, men självklart var mina föräldrar stöttat mig så som många gör och skjutsar och ordnar.”* Detta visade på att han hade personer runt omkring sig som hade hög kunskap inom fotboll som han kunde vända sig till och fråga om olika saker. Men H1 förklarade samtidigt att

”Det är klart att det finns stunder där man kanske kunnat dra nytta av ens farsa hade vart lite mer insatt men samtidigt för mig har det vart så skönt att koppla bort fotbollen. För mig liksom, jag gick inget idrottsgymnasier eller sånt för jag ville inte få för mycket av det, så det var jävligt skönt för mig att få och helt enkelt ha föräldrarna som inte hade nån aning om vad som var bra eller dåligt liksom.”

Med detta visades att föräldrarna inte behöver vara några större idrottare själva för att de ska hjälpa barnen att ta sig till en internationell nivå. Dock har de andra intervjupersonerna haft föräldrar som haft en idrottslig bakgrund och det tror vi inte är något negativt att de kan idrotten. Genom att de själva idrottat kan de hjälpa barnen med olika tips och tricks.

Med hjälp av att ha haft andras föräldrar eller tränare runt sig som han kunnat prata fotboll med påverkar detta en av hans närmiljöer i mikrosystemet. Intervjupersonen och tränaren bildar en dyad och genom denna dyad påverkas närmiljön på ett positivt sätt (Andersson 1986, s. 24-25). Samtidigt så jobbar

närmiljön från laget och i hemmet tillsammans på en mesonivå, då han kände att det varit skönt att inte ha fotbollen hemma. Genom att han inte har haft fotbollen hemma i samma utsträckning så fick han istället vända sig till en väns pappa och prata om fotbollen med honom (Andersson 1986, s. 26-27)

På frågan om föräldrars sätt att agera under match och träning svarade S3;

”jag tycker att föräldrarna inte ska pressa för mycket liksom, att inte tvinga för då blir det också att barnet ”men det där är inte roligt liksom.” ja tycker dom ska få göra, jag tycker barnen ska få det den känner för. Men sen, klart ibland kanske barnet inte vill gå och träna nån dag och så men det är ju liksom ändå en träning, då får ju föräldrarna se till så att barnet kommer dit och nu får du fan ta och gå liksom. Nä men liksom vara stöttande hela tiden och när det går, när det är jobbigt och så, liksom finns där och uppmuntra.”

Intervjupersonen berättade om hur viktigt det är för föräldrarna att lyssna på barnet och pusha de tillräckligt mycket i vissa stunder. Detta skall inte gå överstyr utan det är en fin linje vad som är bra för barnet.

Familjens förväntningar på en individ och dennes idrottande har förändrat dramatiskt senaste åren, och det är föräldrarna som hålls ansvariga för deras barns ageranden. (Weinberg & Gould 2011, s. 529). I dagens fotboll finns det så mycket pengar, och om ens barn kan lyckas så finns möjligheten för denne att tjäna stora pengar, vilket i sin tur kan generera pengar till familjen. Detta kan tänkas vara en faktor till att föräldrar betar sig illa på träning och matcher då man enbart ser sina egna intressen i ett senare skede av livet. Man gör det man tror är rätt, men det blir en motsatt effekt.

När vi pratade om hur föräldrar skulle uppföra sig vid matcher så hade samtliga intervjuperson föräldrar som inte var involverade i någon del av laget, utan de stod på läktaren och var lugna och pratade med spelarna i efterhand. Samtidigt berättade H1 att det fanns föräldrar som misskötte sig. *”Det fanns väldigt mycket såna föräldrar i min första förening. Å det ledde faktiskt till att det laget vi hade lades ner. Så att när jag var 12 tror jag, så fick jag byta lag för att laget lades ner, för det var föräldrar som bråkade och så liksom.”* Föräldrar som uppför sig illa kan orsaka väldigt mycket problem som i detta fall till och med ledde till nerläggning av laget. H3 berättade följande om hans egna upplevelser av föräldrars beteenden

”Ja jag kommer ihåg redan när vi spelade på sjuanna liksom då var det föräldrar som stod och skrek på dom måste dribbla och inte ska passa åt sig själva och göra mål. Sen kommer jag ihåg på när vi var på elitlägret. Så mötte vi något distrikt där, så var det någon kille som inte hade gjort så bra ifrån sig. Så kommer jag ihåg att jag såg hans pappa bara gick fram till han och slog till han i ansiktet och spottade på han och gick därifrån liksom.”

Jämför man de händelserna med H2:s svar blir bilden annorlunda.

”Något litet men inget allvarligt så vissa, just dom vi mötte dom spelade rätt fullt när man var liten och över föräldrarna manade på det kommer jag ihåg. Men ett vagt minne kommer jag ihåg, det är den enda gången jag kan säga. Man kanske har satt någon video eller läst artiklar med föräldrar som varit inne slåtts på planen. Det är helt sjukt att det kan hända, det är barn det är ingen elitnivå liksom förlorar dom så förlorar dom att dom klart om domaren kan ju också bli irriterad på den nivån absolut. Man vill ju vinna men då måste man hålla det inom sig. Det går inte, det finns ju barn också”

När man pratade om hur föräldrar skall uppföra sig så skapas en helt annan bild än vissa skräckexempel man har hört, det skall aldrig vara som H1 berättade. *”det där negativa skrika den jag tycker positiva skrikande, sjunga de applådera de såna saker det är bara kul då blir det lite stämning.”* H2 pratade även om hur hans föräldrar inte varit för aktiva under matcherna, *”nej, dom var ganska tysta liksom. Dom fattade att jag hade tycket det var jobbigt stod och skrek sådär. Det var vissa föräldrar som gjorde det. Jag vet att de, det blir lite jobbigt för barnen och sådär. Dom pratade alltid med mig när jag kom hem liksom vad dom såg o så.”* Dessa två pratade om att föräldrarna skall vara stöttande och vara positiva och komma med inflikningar efter matcherna.

När man pratade med intervjupersonerna från Stockholm säger även de att deras föräldrar varit väldigt lugna men att de hört dem skrika någon gång. S1 sa *”dom har ju båda två har typ vart på alla, nästan alla av mina matcher. Det är ju inte så att jag gått runt skämts för honom liksom. Jag har inte hört dom speciellt många gånger. Men någon gång kan det ha varit, att man har skrikit något liksom.”* S2 sa även han liknande om dennes egna föräldrar *”jag har aldrig hört något skrik eller så från sidan av planen. Det hände aldrig. Det, det hörde man ju andra föräldrar göra, men aldrig från mina föräldrar.”* S3 berättade om hur hans föräldrar agerat; *”Mamma har väl alltid vart den som skriker lite mer, och liksom hejar på. Pappa har väl vart den som, han kollar väl lite, kollar hur spelet ser ut för hela laget och för mig liksom såhär, å kan komma med tips och så efteråt och liksom det där gjorde du bra, och det där gjorde du mindre bra.”* Detta visade på att även dessa tre haft lugna föräldrar när det kommer till deras agerande vid fotbollsplanen. De har inte haft några incidenter med sina egna föräldrar under matcher. Flera av intervjupersonernas föräldrar pratade även om lagets och sin egen insats med sin föräldrar. Detta visade även på ett engagemang från föräldrarna vilket ger feedback till barnen. Weinberg och Gould pratar om föräldrars roll och deras inflytande i barnens idrottande. Där sa de att 3 av 10 föräldrar påverkar barnen på det sättet så det påverkar barnens utveckling negativt. Samtidigt spelar föräldrarna en stor roll genom sin sociala del, att vara förebilder och att tillhandahålla olika delar i barnens idrottserfarenheter. (2011, s. 528 - 529)

När vi kommer fram till vad samtliga intervjupersoner sagt, syns ett mönster - att ingen av föräldrarna har varit involverade i laget eller haft någon roll. De har istället varit med på matcher och pushat spelarna från läktaren. Efter matcherna har de pratat med dem om hur matcherna har gått och vad de kunnat gjort bättre eller sämre. H1 hade föräldrar som inte kunde ge några större råd eller tankar om hur de skulle förbättra ens fotbollsspelande. Personen fick istället hjälp från andra personer som kunde fotboll. Genom det fick H1 en stimulans som gjorde att han fick en progression. Andersson pratar om dyader mellan två personer, genom att H1 fick hjälp med fotbollen från en annan förälder kunde en dyad uppstå. Denna närmiljö inom mikrosystemet gjorde att utvecklingen kunde fortskrida (1986, s. 24)

När det kommer till olika idrotter har samtliga sex intervjupersoner hållit på med någon annan idrott och testat flertalet andra. Detta är något som både Stockholmarna och Halmstadborna har gemensamt. De har hållit på med allt från racketsporter till andra bollsporter till idrotter på is. Detta förklarade H3 genom

att svara, ”Jag har nästan spelat alla idrotter som finns. Hockey, innebandy, volleyboll allt sånt. Sen fick jag helt klart välja själv och det var fotboll jag tyckte var roligast och körde jag på det.” H3 förklarade även vilken idrott som var svårast att sluta med. ”Handbollen höll jag på med länge. Det kommer jag ihåg var den svåraste och släppa liksom, då fick jag verkligen välja handboll eller fotboll. Sen dom andra har jag väl i alla fall hållit på något år, innebandy 2 – 3 år och så liksom också.” S1 berättade att han höll på med flera olika idrotter, ”jag fick pröva på ganska mycket, har väl vart, jag spelade ganska länge innebandy, så har jag testat pingis, tennis, men det är väl det jag har testat, ja innebandy höll jag på med massa år, det var väl en sex-sju kanske. Tennis ett, ett-två, pingis samma där, ett eller två år.” Alla intervjupersoner har själva fått välja vilka idrotter de velat fortsätta med och samtliga intervjupersoner fick känslan av att föräldrarna stöttade dem i vilken idrott de än skulle välja. Föräldrarna har spelat en stor roll i att ge barnen möjligheter att testa olika idrotter. När barnen blir äldre försvinner ofta några idrotter och mer vikt läggs på de idrotter som ungdomarna valt. (Côte 1999)

Alla intervjupersoner har tidigare hållit på med någon annan idrott, vilket bidragit till barnens motoriska utveckling. (Balyi 2010, s. 16-23) Att hålla på med flertalet idrotter under sin ungdomskarriär är bra då man får utveckla många olika färdigheter i den ”motoriska guldåldern” (Balyi 2010, s. 16-23).

I *En elva med nollåttor* har det visats att det enligt dagens forskning kring talangutveckling finns tre olika vägar att gå. Dessa är tidig specialisering, tidigt engagemang och tidig variation. Han fortsätter med att ta upp för- och nackdelar med dessa tre vägar. Den tidiga specialiseringen börjar i 6-7 års ålder då en spelare i tidig ålder får kunskap om de mer idrottsspecifika då den träningen sker tidigt. Negativa bitar med denna väg har visat sig vara lägre självbestämmande motivation, ökad skaderisk både på kort och lång sikt. Det tidiga engagemanget förklarade han att man börjar med sin idrott tidigt, men att den i stora delar bygger på lek och fotbollslek. Han skrev att ”Det verkar vara att de som lyckas i lagidrotter inte tränar mer specialiserat i upp till 12 års ålder, men att deras träningsmängd är ungefär lika med de som är relativt bra i 15 års ålder. Först därefter blir elitspelares träningsmängd högre än de som är nära elitspelare.” Fortsättningsvis skriver han om tidig variation, ”som är väldigt lik det tidiga engagemanget, men skillnaden är att spelaren håller på med flera olika idrotter utöver fotbollen. Det ger fördelar exempelvis i utvecklingen av motoriska mönster, kognitiva färdigheter eller vana vid olika psykosociala miljöer” (Stockholms fotbollförbund 2014, s. 44-47)

3.3 Tränare

I den här delen av uppsatsen har vi gått igenom vad intervjupersonerna anser vara den perfekta tränaren, och vad de tyckte att en sådan ska kunna. Weinberg och Gould beskriver att det fanns fler än 3500 studier på ledarskap som blivit publicerade, och forskare undersöker fortfarande vilka faktorer som kan vara avgörande för hur man använder ett effektivt ledarskap. Det finns alltså fortfarande ingen klar bild av hur man använder

sig av ett effektivt ledarskap. Detta tyder på att ledarskap är ett svårt område att verka inom, och att det krävs stor kunskap i att kunna leda en grupp människor (2011, s.203).

Definitionen av ledarskap som studien har använt sig av menar på att ledarskapet är en process där en individs handlingar påverkar en större grupp av individer för att tillsammans sträva efter ett uppsatt mål. (Weinberg & Gould 2011, s.203)

Två av intervjupersonerna från Halmstad nämnde att man måste se individen och inte bara fotbollsspelaren eller laget. H3 berättade *“han såg liksom inte bara hela gruppen utan han såg individen också så att det blev nästan som han var pappa för oss.”* Genom att lära känna spelarna så får du också en tillit från dem och på så sätt lyssnar de på var man säger. (Mills. Butt & Maynard 2014) Detta visar på att tränare måste lära känna varje person i laget och anpassa behoven på plan och utanför plan.

Fortsättningsvis sa H2 *“först ska du ta hand om barnen och så som ungdomstränare så är det mycket måste hitta få glädjen”* H2 fortsatte och förklarade hur en tränare måste vara för att klara av vissa påfrestningar utifrån. *“som tränare måste rätt stark själv liksom för det är mycket föräldrar som kommer in och påverkar och säger varför får min son eller dotter inte spela eller varför gör ni inte så och så. Så att jag tror att du måste ha din linje.”* Sammanfattningsvis förklarade de att tränaren måste se spelaren och skapa en glädje för att komma till träningarna och vara där. Tränaren ska även vara stark nog att stå på sig gentemot föräldrar och andra krafter som kommer utifrån.

Det finns olika sorters tränare med sina inslag i hur de vill att truppen skall agera och även har de olika kunskaper. När H1 nämnde hur en av hans tränare var förklarade han

“Rent fotbollsmässigt så Erik, han är den bästa tränaren jag haft, rent taktisk fotbollsmässigt och förstå fotbollen å han utvecklade mig enormt mycket i det här, sen tycker jag inte det var en bra tränare på det sätt han coachade laget, på det sättet han var. Han var lite mer som en diktator, det är skit samma om ni inte vill göra såhär, såhär gör ni. Skit samma vad ni tycker.”

Vår tolkning av detta är att vissa tränare kanske bara passar in i en viss miljö på grund av sina regler. Även att vissa tränare som är riktigt bra på en del kanske saknar en annan del.

Samtliga spelare från Stockholm ansåg att en tränare måste besitta kunskaper inom fotboll för att kunna utveckla fotbollsspelarna i både det taktiska och spelförståelsen samt speluppfattningen. Här pratade S1 även om att träningarna skall vara roliga. *“Sen hade man roligt på träningen liksom, man gick inte dit och var nervös liksom för att underprestera. Han hade väldigt roliga träningar o det kändes att man utvecklades. Å han visade förtroende för, för liksom individen.”* Genom att ha roliga träningar skapas det ett intresse för spelarna och genom detta intresse blir inläringen bättre.

Något som intervjupersonerna från Stockholm tog upp som inte spelarna i Halmstad tog upp var att *“han visar att han bryr sig om alla, han är duktig på att kommunicera. Han framför allt att alla blir sedda liksom.”* S1. Genom att ha en ordentlig kommunikation med spelarna kan tränaren förklara vad spelaren skall göra i olika situationer på plan och även utanför plan. Vissa intervjupersoner ansåg även att

tränaren skulle kunna ha en kompisdialog med spelarna. Under match och träning skulle det dock vara seriöst med fokus på fotbollen.

Att arbeta som tränare innebär mängder med faktorer att ta hänsyn till. Det kan handla om allt ifrån vänskap, förtroende för varandra, respekt mellan tränare och spelare. Det handlar även om att skapa en struktur i det man gör och kunna sätta upp regler, sätta upp tydliga mål för föreningen, hur man ska gå tillväga för att åstadkomma det man vill. (Weinberg & Gould 2010, s.205)

Intervjupersonerna från Halmstad tog upp skillnader mellan en ungdomstränare och en seniortränare som att man kan ställa högre krav högre upp i åldrarna, där H1 sammanfattade det som att

”Självklart kan ställa mer krav, och självklart kan förvänta sig mer av sina spelare, som professionell spelare kan ju inte låta sig påverkas av yttre faktorer på samma sätt. Men som när Tobias till exempel tycker jag är sjukt bra på det att se personerna bakom och att man om man tittar Tobias coachande, det finns inte en enda person han tilltalar på samma sätt, så det är väldigt, vissa ska man inte ens säga saker till, andra ska man ta en fika med. Tredje personen ska man skälla ut, det ser jag som ett ledarskap och en coachning i sig. Ett extremt bra, för det handlar egentligen om att nå fram till människan. Om då vissa behöver en utskällning å andra behöver något annat liksom, det är lite samma grej.”

Intervjupersonerna nämnde även att tränarna i ungdomsleden bör ha lite mer fokus på glädjen, och att det är kul att spela fotboll mer än att faktiskt fokusera på resultaten. H3 jämförde ungdomslagen och seniorlagen på följande sätt;

”Här tänker dom att man ska kunna allt liksom, det skall inte vara så att man slår felpass och sånt. Då får man höra det liksom för sånt skall man ha lärt sig. När det är ungdomslagen så är det lite mer accepterat om man gör lite fel.” Detta visar på att det är mer accepterat att göra fel i ungdomslagen, men kommer man upp på högre nivå så får man höra om man gjort fel, då kravbilden ofta är större om man närmar sig ett a-lag.

Intervjupersonerna sammanfattade skillnaderna mellan en ungdomstränare och en seniortränare som att en ungdomstränare är mer fokuserad på att utveckla spelaren och vara bättre på att lära ut det tekniska, medan en seniortränare har större möjlighet att ställa krav på spelaren då det på högre nivå handlar om resultat samt att gå in mer på de taktiska direktiven. S1 sa att *” Där tror jag det är resultat kontra utveckling liksom. Ungdomstränare kanske måste vara lite bättre på att lära, hur barnen ska bli bättre på att passa medan en a-lagstränare måste bli bra på att få laget å vinna matcher liksom och vara duktig på det.”*

Det har visat sig vara viktigt att som ungdomstränare se till att ge lika mycket belöning för ett försök att utföra något likväl som för utfallet av prestationen. Att vara positivt mot en individ eller ett lag när det går bra är enkelt, men att kunna se det positiva trots en eventuell förlust eller misstag kan vara svårare. Det viktigaste är att om en individ har gett 100% så ska man belönas för det, oavsett vinst eller förlust.

(Weinberg & Gould 2010, s.204) Detta stärker den skillnaden som våra intervjupersoner tagit upp - att en ungdomstränare ska vara mer positiv till själva utvecklingen och prestationen, och att en seniortränare lägger mer fokus på resultat.

H1 berättade om det funnits någon ungdomssatsning i de föreningar han varit i och beskrev det såhär; ”*Ja, i en av mina tidigare klubbar självklart, dom e lite lika BP, att det är ungdomslagen man satsar på och kan man ge ungdomsspelare till en viss förening så har man lyckats och det gör man, det är inte så mycket fokus på a-laget.*” Här menade han på att vissa klubbar fokuserade på bara ungdomslagen för att sedan slussa iväg spelarna till större föreningar i närområdet. Detta gör att det skapas en naturlig väg att gå i Halmstad för de bästa ungdomsspelarna.

När det gäller vikten av att vinna så pratade de flesta från Halmstad om att det var ingen större vikt av att vinna i ungdomsåren. H1 berättade dock att ”*när jag var yngre var det jävligt mycket vinna och nu när jag är äldre så är det inte så mycket av det.*” Detta visade på att tränaren H1 hade under ungdomsåren la en väldigt stor vikt vid att vinna. Med våra egna erfarenheter känns det som att bara lägga fokus på att vinna kan hämma utvecklingen genom att man inte ser om själva prestationen är bättre eller sämre.

Övningsvalet var ofta teknikövningar enligt H3, ”*Vi försöker passa bollen liksom men det är väl så dom vill att vi ska uppfostra våra att vi ska ha ett bra passningsspel. En bra funktionell teknik, bra mottagnings teknik. Det som är viktigast här i alla fall det är därför jag tror att man vill ha det i ryggraden och vi ska kunna det direkt, så att det alltid skall finnas med.*” Här är frågan hur de lär ut tekniken, om det är i en mer closed-skill miljö eller i ett mer opened-skill miljö.

Jämfört med Halmstad pratade samtliga spelare i Stockholm att tränarna har lagt fokus på att vinna i ungdomsåren. S1 påpekade att ”*Dom har lagt störst fokus på, ganska stort fokus på att resultat. Det har vart lite såhär poängspel. Att man har fått poäng om man vann matchen på träningen och sen, en gående tabell liksom. Och sen, amen inte främst i träning, har det, har det inte jättemycket träning i yngre år men det var liksom fokus på att vinna när man var liten.*” Att lägga fokus på att vinna i de yngre åldrarna kan göra att många spelare gallras på grund av att de är för dåliga i en viss ålder. Detta kan göra att de slutar. Det är viktigt att låta alla spela på sina premisser och låta de spela för att utvecklas i ungdomsåren. Samtidigt pratade några av intervjupersonerna att i de allra yngsta åldrarna var det inget fokus på att vinna utan det kom i tonåren. S3 stärkte detta genom att säga ”*ja absolut. Typ såhär att som om vi hade förlorat nån match så kunde dom ju liksom berömma oss och hylla oss och säga att ni spelade verkligen bra liksom även fast vi inte vann, för vi mötte ett mycket bättre lag. Så gjorde ni det ju bra.*”

En av föreningarna S2 representerade ville att spelarna hela tiden skulle ta nya steg upp i verksamheten, ”*det är ju en elitförening och det, tränarna vill ju ha spelare som går vidare upp i leden. Jag spelade med pojkallsvenskan nåt år för att sen gå vidare till juniorallsvenskan, det är möjligt att det finns mål, det fanns ju som mål att 2 stycken skulle bli uppflyttade i a-laget varje år.*” Har man som förening ett mål att få upp två egna ungdomar till a-laget varje år. På så sätt skapar man en hunger hos ungdomarna att ta en av dessa två platser.

S3 har upplevt att man satsat på fel ungdomar, han säger att

”ungefär upp till 90% eller 80% var det ju folk som ville satsa, men sen fanns det ju folk som bara liksom var där för att dom var bra. Dom ville ju hellre vara med kompisar eller hellre vara hemma och spela tv-spel. och det är där jag tycker nästan att en elitsatsning kommer fel, för att dom kan, dom kan satsa på en kille som inte alls tycker det är kul eller liksom inte vill träna. Han är duktig för han har liksom talang än en kille som är, han är duktig men inte lika duktig men han vill verkligen träna och han kämpar på.”

Om du har någon spelare som är väldigt bra men kanske inte riktigt har viljan, då tar han platsen från en som verkligen vill satsa på fotbollen. Denna kille som verkligen vill satsa på fotbollen borde då få chansen istället för spelaren som just nu är lite bättre. Över en längre period kanske spelar utan viljan inte utvecklas lika mycket för denne vill inte lägga ner energin som behövs.

På frågan om om det fanns tydliga mål inom gruppen berättade S3 att;

”det fanns ju tydliga, men vi hade såhär, inte möten såhär men vi snackade ju ihop oss som grupp innan varje säsong liksom så att man satte upp mål o vad man ville göra, då var det ju alltid liksom men vi ska vinna. Det var ju liksom det målet vi alltid satte. Det var ju inget snack om saken. Det har blivit så att vi spelare ville det, och för att klubben ville det. Sen märkte man ju liksom så fort det gick lite emot för vårt lag liksom, så märkte man ju att tränarna, vi bytte ju tränare ganska ofta för vi fick ju inte dom sportsliga resultaten vi fick å vi ville ha. Så man märker ju att det är liksom dom vill ju verkligen vinna så det är ju liksom om tränarna inte eller spelarna inte presterar så, dom är ju inte rädda för att byta ut liksom.”

Det spelar ingen roll hur bra en tränare är på att planera träningar eller matcher om kommunikationen mellan tränare och spelare inte når fram. När inte kommunikationen fram på ett bra sätt är det extremt svårt för spelarna att förstå vad de faktiskt ska utföra på planen. Kommunikationen mellan tränare och spelare är avgörande om man vill nå de mål man tidigare satt upp. (Weinberg & Gould 2011, s. 225)

En stor skillnad mellan spelarna från Halmstad och Stockholm är att tränarna i Stockholm fokuserade mer på resultatet. Carlson (2007) menade på att idrottaren skall öka tävlingsidrottandet stegvis efter individens förutsättningar. Det intervjupersonerna från Stockholm påpekade var att de snabbt fick en fokusering på att vinna. Genom det tidiga fokuset på att vinna blir det svårt att stegvis öka tävlingsidrottandet. På grund av hetsen att vinna kan ungdomar och barn brännas ut och tappar glädjen till idrotten. Genom tappad glädje till idrotten är chansen stor till att sluta idrotta.

Föräldrar runt omkring idrotten har alltid varit ett hett ämne. Detta för att när det har hänt något runt matcher eller träningar har media snabbt snappat upp detta och skrivit om det. Det finns föräldratränare som gör det väldigt bra medan andra inte alls skall vara vid fotbollsplan. Fem av sex intervjupersoner sa att de hade föräldratränare vid något stadie i sin ungdomskarriär. H3 upplevde att en av föräldratränarna *”skällde ju extremt mycket på sin son. Ofta kanske det blir så att den som har sin pappa i laget brukar vara ganska duktig eller det brukar var så i all fall och dom så han fick ju utstå ganska mycket.”* Att sätta press på en ung pojke kan mycket väl göra att han slutar. Samtidigt kan detta även lyfta honom. Detta är en svår balansgång hur mycket man skall pusha en spelare.

När man pratar om favorisering finns det alltid tränare som låter vissa spelare spela mer än andra för att nå vissa resultat. När det är en föräldratränare blir det extra känsligt, speciellt om det handlar om ens egna barn. H1 nämnde en reaktion *“vafan spelar han för? Å när folk börjar prata, varför spelar han? Då är det ju något som inte riktigt har stämt. Å det kände jag både i Lund och andra lag att fanns ju spelare på samma position som tränade så hårt, som inte fick spela å som grävde ner sig i det å inte fick utvecklas. Fast dom förtjänade det mer. Så att absolut, det har vart mycket.”* När spelare börjar reagera på detta sätt som beskrivs i citatet, då har det redan gått för långt. Tränaren måste ha koll på vilka som spelar och varför de spelar. Alla tränare favoriserar men det får inte komma till en sådan punkt inom ungdomsfotbollen att folk reagerar kraftigt på dennes beslut. Här tror vi att kommunikationen mellan ledare och spelare är extremt viktig, kan man som spelare få en förklaring till att man kanske inte spelar hela tiden så skapas en större förståelse, och kan man då få feedback på vad man behöver göra för att få en startplats är spelaren med största sannolikhet mer mottaglig för den informationen.

S3 pratade om favoriseringen kring föräldratränare i Stockholm. *“Man märkte ju liksom att det där är ju sonen till tränaren, han får spela på mittfältet och ha nummer 10 och är kapten å allt.”* Att bli favoriserad av tränaren kan också skapa problem i gruppen, som vi läser av i detta citat. Genom favoriseringen kan spelaren själv få problem av de andra i laget, genom mobbing eller utfrysning om det går så långt utan att någon gör något åt det.

När man pratar om tränare så har vi alla upplevt en sämre sådan. Personerna vi har intervjuat har agerat och reagerat på vissa saker. H2 har i minnet att han *“kommer ihåg när jag var uppe och hade tränat några gånger och jag kommer ihåg att han inte ens kunde mitt namn nån gång. En sån sak kan jag ändå komma ihåg fortfarande. Om du är tränare för ett ungdomslag så måste du ha koll vilka spelare namn. Det handlar om respekten. När han sa det du. Hur viktig kände jag mig då?”* Han menade på vikten av att verkligen känna sina spelare och veta speciellt namnet på spelarna. Om du inte kan namnet på spelarna så kommer de inte känna sig som en i gänget och tappar då tilltron på tränaren. Känner man inte kompetens, tillhörighet och autonomi som Self Determination Theory (Weinberg and Gould 2011, s. 142) bygger på är risken stor att man förlorar självförtroende och därmed presterar sämre på fotbollsplanen. Det är därför viktigt för oss som tränare att likt intervjupersonerna sagt se varje individ och ge de den tiden som behövs.

På frågan vad H1 gjort när han haft en dålig tränare svarade han;

“Då har jag bitit ihop, faktiskt. Det har aldrig vart så att tränare har fått mig och liksom så fan det här funkar inte, eller att å det är nog på gott och ont för jag tror att det kan vara så att, ibland att man tänker efter när det är bra, alla e människor, alla har sin åsikt å stämmer inte sin egen fotbollsåsikt med såklart det blir tufft, men jag har faktiskt alltid lyckats se nånting bra i det som man kan utveckla och ta del av den personen.”

H3 sade att han inte riktigt passade med en tränare, *“Ja, nått år kände jag väl att jag inte klickade med en tränare. De var då jag fick den svackan och fick gå ner ett år och han tyckte inte jag skulle få spela för jag var yngre då. Då tyckte han inte att hans i den ålder då får chansen då liksom och då blir det liksom blir lite ledsen. Så kunde inte fokusera på fotbollen och då blev jag sämre automatiskt liksom.”* Detta visade på att

om man inte känner förtroende för sin tränare kan detta skapa större problem. Så som att man tröttnar på fotbollen och inte känner någon glädje. I längden kan detta orsaka att personer slutar.

Det är svårt att veta vad som är bästa sättet att göra när du anser att du har en dålig tränare. S3 förklarade det så att *”jag har bara bitit ihop. det är så, man kan ju, det är klart man kan, jag har haft kompisar som har haft en dålig tränare och dom har liksom bytt direkt efter några dagar bara. Men jag tror inte det hjälper, vad händer om det kommer en dålig tränare i nästa lag du kommer till då? Ska du byta igen då? Så liksom egentligen så är det bara bita ihop och köra på.”* Som S3 förklarade så finns det aldrig någon garanti för att det blir bättre av att byta klubb, utan det kan likväl bli en dålig tränare där med. Frågan finns ju även kvar i hur länge man skall stå ut med en tränare som inte passar ihop med en själv. Att prata med den tränaren om vad du anser är fel kan göra att tränaren tänker lite extra på de sakerna.

Harris (2011, s. 23-25) beskriver att ACT består av 6 stycken kärnprocesser; Att få kontakt med det som händer här och nu, defusion, acceptans, jag-som-kontext, värden och ändamålsenligt handlande. Acceptans är något vi kopplat till citatet ovan, då S3 har accepterat att han finner sig i en situation här och nu, och resonerar kring hur hans handlande kan påverka utfallet av själva situationen.

3.4 Filosofi och kultur

På frågan om det funnits någon filosofi som genomsyrat föreningarna H1 varit i så får vi svaret att;

“det var så små klubbar så det fanns nog ingen utpräglad filosofi, man försökte bara göra det så bra som möjligt. Så man hade nå lite föräldrar och sådär så, men nja. I Halmstad så spelade jag i, då var jag med liksom 16-17 liksom så å i en av mina tidigare klubbar å dom här stora klubbarna så finns det ju filosofier liksom och hur ungdomsutveckling ska ske, å jag vet att i min nuvarande förening lägger dom mycket fokus på alltså skolan, i, kontra fotbollen. Att se till så att det funkar med skolgång å jag vet att dom också har koll väldigt mycket på ungdomarna hur det går i skolan, så vissa får inte komma och träna om dom inte sköter det, dom har så pass bra kontakt med lärarna. Å det vet jag många som till och med dom här unga som är uppe i a-laget, ibland får dom inte träna med oss för att dom har inte klarat senaste provet och eller sådär. Så där är det i fokus, vilket jag tycker är sjukt bra. I en av mina tidigare klubbar vet jag inte, men jag tror att då var det inte i alla fall så utan då var det mer en filosofi kring att vi ska vara Sveriges bästa ungdomslag liksom. En filosofi kring hur fotbollen skulle spelas och sådär.”

Här pratade H1 om beslutet som sker på en makronivå. Att klubben tar beslut om att spelare inte får träna om de inte klarar av prov eller läxor. Vilket borde påverka idrottarens motivation i skolan för att få spela fotboll. Detta är ett beslut som inte spelaren själv kan påverka, men detta beslut påverkar spelaren och hans närmiljö. (Andersson 1986, s.29)

På frågan om det fanns någon ungdomssatsning i H3:s dåvarande förening blev svaret; *”Nja eller när man blev 15 så visste man liksom att de skulle ta ner trupperna lite. Vi var jättemånga och då visste man att de skulle väck spelare och då förstod man började satsa liksom och då tog man väck dom liksom var tillräckligt bra”* Att selektering sker i ungdomsåren är ingen nyhet, det är någonting som finns inom idrotten. Vi tror att selekteringen är en faktor som kan påverka många individers idrottskarriärer då man kan bli utkastad från en förening bara för att man inte är tillräckligt bra i unga åldrar. Stockholm Fotbollförbund

(2014) skrev att *“Låt oss också droppa några namn som faktiskt - tro't eller eller ej - inte ansågs vara tillräckligt bra för att platsa i de svenska U-17 och U-19 landslagen. Kanske räcker det med att skriva Henrik Larsson och Zlatan Ibrahimovic - våra två största namn internationellt.”* Detta ansåg vi stärka våra åsikter gällande selektering. Det är otroligt svårt att se vem som kommer bli vår nästa storstjärna i tidig ålder. Alla utvecklas i olika takt och det är något man i svensk idrott måste ha i åtanke när man håller på med barn och ungdomar. S2 sa följande angående selektering;

”jag vet inte riktigt, det är väl, man måste kunna hålla kvar bredden så länge som möjligt. Det är nog ett sätt, tror jag. Vet ju själv att, folk utvecklas ju sent, det har ju inte bara med, just det fotbollsmässiga. Det är fysik och sådär. kan man undvika det där, man, jag vet inte, det är svårt, jag vet inte vad som gynnar mest när man väljer klubb och spelare också. Kan man hålla bredden så länge som möjligt för att, för att hålla kvar spelare, killar som, som är på gränsen som, det är klart att det är bra.”

Om man kan hålla kvar bredden så länge som möjligt och se till att de som blir utkastade från de större föreningarna fortsätter spela tror vi att de som väljer att trappa ner ett steg kan få stora utvecklingsmöjligheter och förhoppningsvis hamna i den miljön som just de behöver för att utvecklas ytterligare. Ens riktigt stora utveckling kan komma senare än man tror, och att räkna bort individer för att de inte anses vara stora talanger i 15 års ålder är ett problem man måste råda bot på. Peterson (2004, s. 4) nämnde att beroende på vilket kvartal fotbollsspelaren är född i, ju tidigare desto större trolighet är att man blir utvald inom ungdomsfotbollen till olika samlingar eller lag. Att redan gjort denna selektering troligen på personens mentala eller fysiska utveckling och slussat bort spelare till andra föreningar eller andra uttagningar kan göra att spelaren inte vill fortsätta och skada intresset.

På frågan om vad H2 anser är rimliga målsättningar för ett ungdomslag svarade han:

”ja klar man kan ha det beror på vilka åldrar det är. Man ska inte sätta press på barnen att man ska när de för små. Men sen ungdomsspelare och spelare i en elitserieklubb under ungdomsåren så klart att nå pojkallsvenskan blir ett mål att vi ska komma dit. Det tycker jag man kan ha absolut. Man ska ha något o sträva efter, därefter om man misslyckas alltid är skit efter det liksom. Allt eller inget liksom. Man har ett mål att jobba på. Tror det är viktigt ändå för då har man en morot ändå som också ungdomarna att spelarna kanske man kommer dit får vara med i turnering i hela Sverige eller någonting”

Att ha en målsättning för sitt lag är något positivt, att ha något att sträva efter men som H2 sa så är det skillnad på att sätta höga målsättningar när pojkarna är 8 jämfört med när de börjar komma upp i 15-17 års åldern. Däremot så gäller det att som tränare och förening vara realistisk i sina målsättningar, och agera efter de förutsättningar man har. Att få med sig laget och alla individer på de målsättningar man har, och vilka krav som ställs. Att som tränare sätta upp mål som tränare kan vara svårt. Problemet är inte att få människor att förstå målen, det handlar om att vara kapabel till att sätta rätt typ av mål just för den truppen man styr över. De mål som styr laget i rätt riktning och främjar lagets motivation. (Weinberg & Gould 2011, s. 343)

Samtliga intervjupersoner ansåg att den största klubben i staden har en större fördel och kan plocka spelare från de mindre klubbarna, då de har ett bättre rykte och a-laget befinner sig högre upp i seriesystemet. H2 berättade om hur han ser på det;

”I en av mina tidigare klubbar var det ingen ungdomssatsning. Det vet jag i och för sig inte men inget jag upplevde då. Sen i föreningen klart det i föreningen kom dit det är klart satsades för då plockar man spelare från till exempel när jag kom till föreningen då plockar man ju de bästa spelarna från de mindre klubbarna ju. Det var ju runt 14 – 15 där började dom komma in till föreningen ju det var rätt många som kom in då ju och det är ju en rätt naturlig bit. Jag tycker när man spelar division 5 eller 4 förening och du börjar komma upp i den åldern att jag vill satsa, det är klart kan du spela seniorfotboll det också komma till en elitnivå där du tränar bättre och ofta är det också bättre tränare och så anställda så tror jag det är ett bra steg och ta det tror jag du får bättre utbildning det ska det vara i alla fall och då som HBK hade ju många ungdomslag ja med mycket turneringar och sånt ju. Bra ungdomsmiljö tycker jag i alla fall.”

H1 berättade att den mindre klubben han befann sig i var bättre än storklubben i tidig ålder, men att det i ett senare skede blev så att man bytte självmant till den största föreningen, och de blev då bäst i den ålderskullen.

Alla intervjupersoner i Halmstad ansåg att det var naturligt att den största klubben i en stad handplockar de bästa spelarna från de mindre föreningarna i närområdet. Att ha en större förening i staden kan vara både positivt och negativt.

H3 berättade följande när han tog steget till en större förening:

”Ja det blir ju såhär att man får, man förstod ju att det blir mer seriöst när inte alla fick spela liksom något sånt och då blir det ju kanske inte det blir ju kul för dom som får spela men dom som inte får spela blir det ju inte bara gå ut och ha kul längre. Så det blir ju mycket mer seriöst då. Så det var mer på det sättet man märkte det då.”

H3 beskrev hur förväntningarna kunde skilja beroende på vilka förutsättningar man haft inför en uppgift;

”jag kommer ihåg första gången när jag kommer upp i juniorallsvenskan så var det liksom att stanna kvar i den för vi hade inte varit kvar i den innan och sen så stannar vi kvar och sen nästa år var det att kunna komma till slutspel liksom och så då kommer jag ihåg att vi gjorde det. Jag tror vi kom två det SM. Sen efter det hade vi ännu högre förväntningar då skulle vi försöka vinna den här. Men det gick inte alls så bra. Man har nya förväntningar beroende på hur det har gått föregående år och så.”

Likt det vi tog upp tidigare gällande olika målsättningar så visar H3 att hans förening har kunnat ställa olika krav beroende på hur förutsättningarna sett ut på förhand. Föreningen i fråga visar sig ha en bra kunskap och en bra självbild i att man inte kan ställa allt för höga krav under ungdomsåren om man tar steget upp en division. Föreningen jobbar som tidigare nämnt efter det Carlson (2007) säger att tävlingsmomentet stegvis skall kopplas in i idrotten.

När S2 fick frågan om föreningen ställde några resultatkrav blev svaret;

” nja, ja jag vet inte om det fanns några på papper skrivna krav som vi var tvungna att åstadkomma, under särskilda säsonger men när, som min nuvarande klubb var vi ju favoriter i serien. När, den st:erikscup vi spelade, å det, men det fanns ju aldrig nåt, överhängande om man ska säga, utan det var mer, det sånt kommer från en själva, när man märker vilken kapacitet laget har, att man vet att man ska vinna mot dom här små lagen, vi ska kanske vara topp 2 i den här serien. Så att det var mer på så sätt, än att det fanns något krav utifrån att vi skulle prestera på en viss nivå.”

Här visades det på att det inte fanns krav från föreningen, utan att kravet kom från spelarna själva. Så även här fick spelarna välja själva vilka krav de ville ställa på sig själva.

På frågan om vad S1 tycker är fördelen med att vara i ett ungdomslag som satsar så svarade han: ”*det är ju att man får spela med likasinnade liksom. Att man spelar med såna som vill bli fotbollsspelare och att, ja alltså det blir understimulerade om man som själv vill bli jättebra, så har man några som bara är där för att ha nåt att göra två gånger i veckan och snacka med polarna liksom. Då blir man ju frustrerad.*” Här pratade S1 om när han blev utvald till ett bättre lag och hamnade med spelare som även de ville spela fotboll på en högre nivå. Här handlade det alltså om selektering inom ungdomsfotbollen, och S1 nämnde även att spelare som var bra fotbollsspelare men prioriterade inte fotbollen speciellt högt kom med i laget på grund av deras kunskaper inom fotbollen. Även här pratades det om selektering vilket Peterson (2004) påvisat genom att de som är födda tidigt på året blir valda till de olika lagen. Detta på grund av sin fysiska och psykiska utveckling och denna utveckling stagnerar inte förrän vid arton-nittonårsåldern. Detta gör att vissa spelare blir sedda som bättre just på grund av att de är födda tidigare på året och har hunnit utvecklas mer.

S2 beskrev de regler föreningen hade uppsatta;

”Oskrivna regler, jag har inget minne av det. Jo, nu när du nämner det sådär, det var mer ett schysst uppträdande mot, alltså att stå som grupp liksom. Mot mobbning, å mot, är du lång eller kort eller tjock eller smal, liksom. Å så var det ju på den tiden, sen nä men det är just klädselregler, eller hur man uppförde sig på träningen. Det, alla var ju så, alla ville det så väldigt mycket och hålla på med fotboll så att det krävdes inga ordningsregler på så sätt.”

S3 pratade om hur föreningen hanterade individer om de misskötte sig i någon situation och sa att ”*nån gång som några misskötte sig så tror jag att min nuvarande förening stängde av dom från all träning och matcher liksom. När vi kom hem. Tror jag dom gjorde. Ett tag. Inte hela tiden, men en viss period*”

När vi frågade S3 om filosofier i hans tidigare klubbar berättade han att;

”*Filosofi, i min första klubb hade dom ju, det var liksom gemenskap och liksom ha kul, det var ju verkligen deras, det kanske inte stod liksom ledord men det, det var det jag kände i alla fall. Att det är en väldigt familjär förening, det är alltid kul där å spela fotboll. Sen när jag kom till min nuvarande förening så var det ju dom ville ju verkligen vinna och utveckla en varje individ till högsta. Det var det dom ville göra liksom verkligen. Få fram så mycket spelare, dom brydde ju sig inte ifall om dom hade 100 spelare och dom alla var talanger, en gick hela vägen upp till a-laget och 99 fall ifrån, dom brydde sig ju inte om det för dom visste ju att det skulle komma 100 till liksom. Så det tycker jag inte, det tycker jag inte är en schysst grej att göra tycker jag. Men, men det är ju, dom får ju fram spelare. Det säger jag ingenting om. Dom kan få fram fler, det är det jag säger.*”

De tre intervjupersonerna från Stockholm nämnde alla att de varit i föreningar som haft regler som ska följas gällande hur man ska uppföra sig och representera sin förening, att de talade inom föreningen om mobbning och hur man ska respektera varandra trots sina olikheter, att man ska ha likadana träningskläder. Att ha en filosofi i sin förening har visat sig vara viktigt då samtliga anser att det vore bra att ha det, och att det tydliggör vad man faktiskt håller på med.

Alla intervjupersoner har spelat i föreningar där det ställts krav på resultat, men de berättar att det ofta var spelarna själva som enades om att man skulle vinna serien, eller vinna en match med x antal

mål. Tränarna och föreningen i stort satte övergripande mål, och i vissa fall har både spelare och tränare sparkats om resultaten inte gått deras väg.

Det finns tre olika sätt att sätta upp mål. Det första är outcome goals som handlar om att fokus ligger på resultat. Den här sortens målsättning är beroende av ens egen kapacitet, men handlar även om hur bra motståndarna är. Det kan vara så att man spelat sin bästa match för säsongen, men trots det står som förlorare vid slutsignal, och att du då misslyckats med din tidigare uppsatta målsättning. Resultatet går före prestationen. Den andra typen av målsättning är Performance goals. Fokus ligger på att uppnå en viss nivå, oavsett hur de man möter presterar. Man jämför ofta med tidigare träningar/matcher för att se om någon förbättring har skett. Denna typ av målsättning tenderar att vara mer flexibla och inom ens egen kontroll. Den tredje typen av målsättning är Process goals där fokus är att varje individ måste vara engagerad för att kunna prestera på den nivå man vill. De tog upp ett exempel med att en basketspelare kan sätta upp ett mål att under ett upphopp så ska kastet komma när man är som allra högst upp i luften. (Weinberg & Gould 2011, s.344)

3.5 Skador

På frågan om S1 haft några skador under sin karriär svarar han följande:

”jag har haft jättetur där, jag har inte haft några skador alls där typ, som har hållit mig borta från fotbollen. jag har haft ont stundtals, med det har inte vart så att det kan bli värre, sådär så jag har fått spela med smärta, men det har vart jaa, ibland har man liksom haft helt förstörda tånaglar, liksom blånaglar och sånt som gjort ont när man stannar och så men det har bara varit att få köra med liksom.”

Han nämnde att han haft ont i vissa stunder, men att han ändå fattat beslutet själv om att fortsätta spela, trots smärtan.

Alla intervjupersoner har sluppit undan större skadeavbrott i sina karriärer, förutom S2 som hade två benbrott under sin tid som ungdomsspelare. Alla intervjupersoner beskrev det som att de har haft tur med skadorna, och beskrev deras rehab-tider som bra tack vare den hjälp de fick av naprapater, sjukgymnaster etcetera. S2 förklarade sin skadeperiod såhär ”Såhär i efterhand så var det ju, dom där åren när man e 19 20, dom e ju, dom e ju nästan dom viktigaste i ens utveckling så att man grämer sig ju en hel del av att man missade två år. Man fick ju mycket också, jag kunde bygga upp en stark fysik till exempel.”

H1 sa följande om sina tidigare skador nedan.

”Jag har inte haft, jag har faktiskt klarat mig väldigt bra med allvarliga skador och så, jag vet att jag hade enorma problem med ljumskarna när jag var i lund. fick, då var det riktigt illa liksom. Men det försvann, jag tror det var för jag gjorde inget speciellt åt det, väldigt konstigt, men jag gick aldrig till nån sjukgymnast eller nåt, utan det var min farsa som e läkare. Men jag tror det var i och med att jag växte, det var mycket matcher på konstgräsplaner så det var nog bara en kombination av det och när jag fick växa i min kropp lite så löste det sig själv.”

Om man lyckas undvika skador har man en väldigt stor fördel då man får fler antal träningstimmar. Detta borde vara något som gör att utvecklingen inte stagnerar på samma sätt. Skulle man istället få en skada är det viktigt att man har ett bra team runt sig. Att man får snabb akut hjälp med skadan och att man även har tillgång till läkare eller sjukgymnast väldigt tidigt under skadan för att snabbt få ett åtgärdsprogram för att komma tillbaka efter skada. Det är även viktigt att man känner tillhörighet, autonomi och kompetens vilka är grundpelarna i Self-Determination Theory. (Weinberg & Gould 2011, s.142) Under en skadeperiod så är det lätt hänt att man tappar självförtroende då känslan av tillhörighet, autonomi och kompetens går förlorad då man inte är lika nära gruppen som när man är i full träning. Därför är det viktigt att man får den hjälp man behöver, och att känslan av tillhörighet, autonomi och kompetens kvarstår. Det upplever vi att samtliga intervjupersoner fått under deras skadeperioder. S2 hade som tidigare skrivet ett längre uppehåll på två år där han gick skadad, men nämnde att han i efterhand kan se positiva delar av skadorna.

Udry skrev att vid en skada går man igenom tre kategorier av emotionella känslor. Dessa delas upp i injury-relevant information processing, Emotional upheaval and reactive behavior och Positive outlook and coping. Den sista kategorin handlar om att acceptera skadorna och ta tag i dem, istället för att gräva ner sig helt och tappa fokus på det som är viktigt. S2 har kunnat acceptera skadorna, med stor sannolikhet av att han fick den hjälp han behövde från början. Detta underlättar processen och man kan sätta upp mål utefter hur skadeprognosen ser ut. (Weinberg & Gould 2011, s. 452-453)

3.6 Status i skola

Under sin skolgång så hade alla i både Halmstad och Stockholm utom H1 fått någon form av status tack vare deras fotbollsspelande. H1 förklarade att

” Jag läste natur-natur på gymnasiet. Så ja, dom flesta visste nog inte att jag spelade fotboll ens. Jag hade en lärare, för då gick jag i trean, så då började jag träna med a-laget och så, då hade jag en lärare som var riktig supporter. Å liksom tyckte det var häftigt så. Men det är nästan i stort sett det enda jag vart med om. Det var väldigt lite fokus på min fotboll där å det var såå skönt.”

Citatet visar på att statusen och pressen som medföljer om man är fotbollsspelare kan påverka en på olika sätt. Intervjupersonen tjänade på att det egentligen inte var någon som visste att han var fotbollsspelare.

S2 i sin tur förklarade sin situation på följande sätt

”kommer ihåg i nionde klass, 15 det var väl då man fick nån, då började man få någon slant varje månad för att för att man blev ju kontrakterad här med ungdomslaget. Då är det ju juniorlaget jag talar om. Då blev det lite såhär nyfiket liksom. Men sen i gymnasiet också så var det ju, då gick man i idrottsklass och då blev man ju väldigt, ja jag blev ju ganska utpekad och man var borta mycket från skolan när man var med a-laget. Så då blev det lite uppståndelse alltid kommer jag ihåg.”

Han menade att under sin skolgång fick han en del uppmärksamhet för sitt fotbollsspelande, men att det inte var någonting han försökte skryta med.

Att få status tack vare sitt fotbollsspelande i både grundskolan och hela vägen till gymnasiet bekräftade samtliga intervjupersoner, förutom H1 som menade på att det var skönare utan all uppståndelse. S3 berättade att han uppskattade den statusen han fick och att det var många som undrade hur det gick för honom. Dessa frågor visar på att man kan hantera den status man får i skolan på olika sätt, där vissa uppskattade det mer än andra. Detta bevisar ytterligare att alla individer är olika i hur man väljer att handskas med saker och ting.

Inom detta område summerade intervjupersonerna från Stockholm prestigen som något positivt, där det är bra att det finns fler stora föreningar som skapar en hype kring Stockholms-fotbollen. S1 menade att det är en självförtroende-boost att tillhöra någon av de större föreningarna i Stockholm. S1 fortsatte på samma spår och sa att *"dels, det att man kan säga liksom att man spelar i en storklubb är väl, det är väl häftigt liksom. och sen jag, öh ja bland polare och så liksom, blir det en liten grej. Sen är det klart att, också det att man, att a-laget liksom finns, möjligheten finns att man får spela i a-laget liksom. Å då e, då e det ju liksom, då är det ju stort. På alla sätt och vis."*

Fotbollen har väldigt många personer knutna till sig. Det finns många olika anledningar till varför den är så populär. Några av anledningarna tog S2 upp. *"Alltså fotboll är ju, har ju en väldig hype, du lockar ju alla samhällsgrupper i och med att det inte är så dyrt här heller, så att det finns ju en bred bas, och sen är väl alla växer väl upp med, å ser man inte fotboll från utlandet så är det Stockholms-derbyt kanske, och såna bilder sitter nog kvar."* Han pratade om att det är en hype runt fotbollen som gör att väldigt många följer den. Genom att väldigt många följer fotbollen kommer väldigt många vilja spela fotboll. För att många spelar fotboll blir det lokalderbyn mellan lag, det blir även en rivalitet mellan olika städer. Rivaliteten skapar prestigen i matcherna och att tillhöra rätt lag och bära rätt färger.

S2 tog upp ett problem som prestigen i en stor stad som Stockholm kan skapa och sade att: *"för individen kan det ju bli problem att folk väljs ju bort. När man är som ung, och vill ta del i ett lag, och det kan, då blir det ju någon, det smalnar ju av, och alla kan ju inte vara med. Så att på så sätt är det ju, ju fler som vill vara med, ju fler väljs ju bort också. Det, det är ju det negativa, men det positiva är ju för klubbarna att dom kan få till sig så många som möjligt, någon slags gratisintresse av att det finns en hype runt vårt lag"* I och med att denna prestige och att använda sig av selektering gör att ungdomar kommer att sluta för att de anser att de inte får chansen eller att de blir felbehandlade. Detta gör att Sverige går miste om många stora fotbollstalanger.

H1 berättade om en klubbövergång han var med om, och hur han märkte av att det fanns en viss prestige i att tillhöra en större klubb i Halmstad-området.

"det var en period att det var ju som sagt jävligt många duktiga spelare i min första förening, nästan alla Halmstads bästa i vår ålder då hade gått dit, alla kom där i 14-15 års ålder till en punkt, ska man fortsätta försöka spela i klubbens a-lag eller ska man ge karriären en chans och gå vidare? Det var nästan det ända alternativet. Jag var den första som

den andra klubben tog kontakt med som dom ville ha över. Å då bestämde vi ett tag, för jag var inte riktigt säker så jag tränade tre dar i veckan med den andra klubben, och tre dar i veckan med första klubben. Å spelade matcher o sånt med den första klubben. Och då kommer jag ihåg, jag fick ta så mycket skit när jag väl kom till träningarna i den första klubben. Man alla tyckte jag var förrädare och sånt, för det var verkligen sånt hatstämning mot den andra klubben. Och det roliga var att fyra månader senare så e alla dom och tränar med samma klubb.”

H1 pratade om hur prestigen att spela i rätt lag i ungdomsfotbollen kan påverka en när det kommer till attityden mot spelaren som har bytt lag. Detta kan leda till mobbing eller utfrysning i vissa fall och skapa stora problem för den utsatta personen. Att byta klubb kan även ge högre status bland kompisar och då göra att personen lyfts fram i ljuset.

Det vi fått fram av dessa frågor är att intervjupersonerna från både Stockholm och Halmstad fann prestigen i staden som något positivt, särskilt högre upp i åldrarna, men de menade på att i unga år kan det bli för stor prestige, vilket kan göra att spelare lägger av på grund av att de inte platsar i en viss förening.

3.7 Nyckeln till framgång

Den stora frågeställningen i den här studien var; Vad är en optimal miljö för en pojkfotbollsspelare att utvecklas i?

Att få fram ett svar på denna frågeställning som passar för alla är givetvis otroligt svårt, men vi tror att med hjälp av våra intervjupersoners svar så kan vi tydliggöra vilka faktorer som spelare idag faktiskt värdesätter högst, och vad de själva vill mena på har varit avgörande för deras karriärer, och vilka nyckelpunkter som funnits. Där de själva känner att en viss situation kan ha spelat stor roll i att de tagit dig så pass långt. Att vi som tränare kan skapa en större förståelse för att alla individer är olika och behöver hanteras på olika sätt för att just den ska må bra och kunna prestera inom sin idrott.

Flera spelare pratade om att den inre motivationen var en av nycklarna till att de nått till landslagsnivå. S1 förklarade den inre motivationen genom *”att man nånstans känner att man vill verkligen bli fotbollsspelare. så att även om man har, om det inte går bra nån gång, att man fan vill bli fotbollsspelare då måste man träna och så. Det är väl den inställningen, den inre motivationen.”*

H2 pratade mycket om att glädjen och att kunna koppla bort fotbollen som något av det viktigaste. Han förklarade det på följande sätt;

”jag tror det är att jag först och främst har hållit en balans kring, lyckats ha släppt trycket liksom på allvaret i min karriär. Släppt lite i taget om man säger så. På många sätt och vis, men genom att jag till exempel valt en skolgång så som jag gjorde. å många av mina vänner e liksom så totalt ointresserade, som inte dom, dom vet liksom inte ens att man spelar fotboll nästan halvt sådär. För mig har det nog varit viktigt att isär hålla det. Att jag har ett jobb och att jag tar det väldigt allvarligt, sen när jag kommer därifrån så jag tittar nästan aldrig fotboll hemma, å sådär. Så för mig är det så, alla gånger när jag hamnat i perioder där jag kanske presterat lite sämre, eller när jag haft det tufft, senaste detta året hade jag en vår som var, som jag inte var nöjd med alls. Så där jag inte presterade alls som jag ville, och då insåg jag bara fan jag har inte haft kul på svin länge, liksom. Så faktiskt, jag bara gick hit en dag då och så bara som bara var

helt löjlig. Bara hade skitkul. Och efter det hade jag 5-6-7 matcher som var jättebra. När man har kul så tänker, det är dom liksom lite såhär magin händer. drar ner med polarna och bara kör liksom. Rövboll eller nåt sånt. Och så e det ju alltid då man gör drömmål å fan man gör en bica i krysset. ”

Vidare pratade S2 om omgivningen, inte bara bland kompisar utan även stöttande föräldrar och vara i en klubb som kan lära ut fotbollen till barnen på ett så bra sätt som möjligt. *”stöttande föräldrar, jag har alltid känt glädjen med fotbollen. Att, det, det är också det är en nyckel. Det, den fanns alltid i ens omgivning. Kompisar i området där man bodde, sen att få komma till en bra fotbollsskola också. Man fick lära sig rätt saker. Så att, komma in i den här, att kunna lära sig att vinna. Jag tror att, det tror jag är viktigt också”* Att känna tryggheten från hemmet och runt omkring skapar en miljö där personen i fråga kan ta in mer av det de ska lära sig på fotbollsplanen. Att få olika närmiljöer som är positiva för personen är väldigt viktigt. Att ha ett mikrosystem som fungerar med olika dyader samt att samspelet mellan dessa fungerar. (Andersson 1986, s. 24-25)

Vissa spelare har även haft motgångar och pratade om hur det har stärkt dem. H3 nämnde följande; *”Det var när jag fick den där dippen. Att jag klarade mig att resa mig från den och jag kände mig ganska stark efter det och det gjorde så att jag kände liksom att dom om det går dålig så ett tag så vet jag att jag kan klara av det och komma tillbaka igen.”* Genom att ha denna motgång och komma ut starkare visar på ett starkt psyke. Om du klarar av dessa motgångar när du måste gå ner till ett annat lag som H3 fick göra. Då finns det även en vetskap för både spelaren och personerna runt omkring att spelaren klarat av svackor tidigare och kan därför komma tillbaka starkare.

Att intervjupersonerna svarade så pass olika på frågorna om vad som de tror varit viktigast för dem i deras karriär visar på hur olika det kan se ut beroende på vad individen själv väljer att fatta för beslut. Det som passar för en person i ett läge i karriären kanske är helt fel för någon annan. Vi tror att det är extremt viktigt att barnen/ungdomarna får fatta sina egna beslut i vart de vill spela, och på vilken nivå de vill lägga sig på. Att pressa sina barn mot deras vilja kan i våra ögon inte skapa någon positiv effekt. (Peterson 2004) Management by fear har varit känt länge, och det finns studier som visar på att det kan fungera, men ska man följa Svenska fotbollförbundets och RF:s så många som möjligt så länge som möjligt menar vi på att det är fel väg att gå.

4. Slutsats

Den stora frågeställningen i den här studien är; Vad är en optimal miljö för en pojkfotbollsspelare att utvecklas i? Att få fram ett svar på denna frågeställning som passar för alla är givetvis otroligt svårt, men vi tror att med hjälp av våra intervjupersoners svar så kan vi tydliggöra vilka faktorer som spelare idag faktiskt värdesätter högst, och vad de själva vill mena på har varit avgörande för deras karriärer, och vilka nyckelpunkter som funnits, där de själva känner att en viss situation kan ha spelat stor roll i att de tagit sig så

pass långt. Att vi som tränare kan skapa en större förståelse för att alla individer är olika och behöver hanteras på olika sätt för att just den ska må bra och kunna prestera inom sin idrott.

En slutsats vi har dragit under arbetets gång som tydliggjorts vid flertalet tillfällen är hur intervjupersonerna sett ut olika situationer som uppkommit under deras karriärer, att de har resonerat olika beroende på vad de själva trodde var bäst för deras egen utveckling. Detta visar på att alla individer är olika.

4.1 Faciliteter

När det gällde planer har samtliga spelare fått minst halvplan under sin uppväxt och på så sätt fått gott om ytor att spela fotboll på. Genom dessa ytor kan övningar som behöver större ytor göras. Detta kan annars vara ett problem för spelare som får mindre ytor. Deras övningar går inte att genomföra på ett liknande sätt och blir då sämre. Utvecklingskurvan blir då sämre för dessa spelare. Det finns dock gott om ytor i bägge städerna som har grus som underlag. Om kommunerna skulle göra om dessa planer till konstgräs istället skulle antalet träningstimmar öka väsentligt i bägge städerna. Stockholm skulle göra den största vinsten då antalet träningstimmar skulle stiga under hela året. I Halmstad skulle de omvandlade grusplanerna vara väldigt viktiga under den tiden då gräset inte växer. Större delen av fotbollsträningarna i Halmstad sker på gräs men avsaknaden av konstgräs gör att plantiderna under vinterhalvåret är väldigt få. Under tiden gräset växer finns det väldigt mycket fotbollsplaner i Halmstad. Detta gör att man kan göra alla övningar som man anser vara utvecklande för fotbollsspelaren.

När de olika intervjupersonerna pratade om omklädningsrum sa samtliga att de har haft tillgång till det. Även pratade många av dem att användningen av omklädningsrum höjer stämningen i laget. De ansåg att omklädningsrummet gav en stor del av nöjet i fotbollen. Att få prata med lagkamraterna och lära känna varandra. Ingen av intervjupersonerna har varit utsatta för något negativt i ett omklädningsrum. Det nämns att det kan förekomma mobbing eller utstötning i omklädningsrum men ingen av de vi intervjuat har blivit utsatta för detta.

4.2 Familj

När intervjupersonerna pratade om sina föräldrar sa de att föräldrarna alltid varit positiva till deras idrottande och har stöttat på olika sätt. De har varit med på matcher och gett positiv feedback under match, men ingen av föräldrarna har varit någon som tagit över under matcher och fått ljuset på sig. Istället har föräldrarna pratat med spelarna efter matcherna när de kommit hem i så stor utsträckning de kunnat. De som inte kunnat prata med sina föräldrar om deras prestation eller andra saker kring fotbollen har istället haft en annan person de kunnat prata med. Här ser vi inget mönster om man skall jämföra Halmstad mot Stockholm utan det är på individnivå man kan se skillnad. Samtliga intervjupersoner har även fått stöd från föräldrar att

hålla på med flertalet idrotter. Där har de även fått välja själva vilken idrott de velat testa på och fortsätta med.

När vi pratar om antalet ideella ledare i inledningen, är många av dessa föräldrar som ställer upp för svensk idrott. Utan dessa skulle svensk idrott inte överleva. Det kommer alltid att vara någon förälder som kommer vara tränare. För svensk fotbolls bästa måste dessa föräldrar få möjligheten att utbilda sig inom deras utbildningssteg.

4.3 Tränare

När intervjupersonerna pratade om tränare nämnde de att en tränare måste skapa glädje för en fotbollsspelare. Genom denna glädje skapas ett intresse och förhoppningsvis ett livslångt sådant. Något spelarna från Halmstad nämnde var att tränaren måste se individen och inte bara laget. Genom att se individen skapas det en relation mellan tränaren och spelaren. Spelarna känner sig även uppskattade och de känner sig som en del av laget. Samtidigt la intervjupersonerna vikt på kunskap hos tränaren så de kunde utveckla dem som fotbollsspelare. En av intervjupersonerna från Stockholm nämnde att kommunikation med spelare är en väldigt viktig del av tränarskapet.

4.4 Kultur och filosofi

Många av spelarna har haft regler att anpassa sig till när de spelat fotboll. Hur man sköter sig på eller vid sidan av plan. De spelare som varit i större föreningar har haft en mer utarbetad plan medan de som varit i mindre föreningar haft regler efter incidenter som inträffat.

Här har de större klubbarna som har en mer arbetad filosofi och en mer ingrodd kultur i omgivningen större chans att få tag i de spelare de vill ha. De kan då peka på sin filosofi när en spelare kommer, hur de jobbar, hur en spelare skall vara och hur allt runt omkring skall vara. Detta gör att spelaren måste anpassa sig för att passa in i ramen. Samtidigt känner spelarna en trygghet i att komma till dessa grunder och de ser även andra spelare som har lyckats komma till den svenska eliten genom dessa föreningar.

Samtliga spelare har fått resultatkrav på sig vid någon ålder i pojkfotbollen. Det har berott mycket på att spelarna känner själva att de vill uppnå vissa resultat för att känna sig tillräckligt bra. När spelarna kom till de större föreningarna har det skett selektering av spelare där de delats in i olika lag eller blivit bortvisade till andra föreningar genom att de blivit tillsagda att de måste spela för en annan förening.

4.5 Skador

Det intervjupersonerna berättade om skador var att de flesta haft småskador, men att det inte haft någon större påverkan på deras idrottande. S2 hade dock två benbrott och tappade då två säsonger. Han sa att han under skadepérioden kunde bygga upp en bra fysik. Det är många som säger att konstgräs ger fler skador

men enligt de vi har intervjuat finns det inget samband till detta. Här är ingen skillnad mellan Stockholm och Halmstad, utan det skiljer på individnivå.

4.6 Status i skola

De flesta intervjupersoner har haft någon form av status i skolan tack vare sitt fotbollsspelande, och har hanterat det på olika sätt. H1 uppskattade det faktum att han inte fick någon status för det, utan tyckte det var skönt att fokus inte låg på fotbollen. S2 bekräftade att han fick status, men att det inte var någonting han skröt om, och föredrog att inte prata om det under hans skolgång. Vi ser inget mönster i hur man väljer att hantera statusen som medföljer ens fotbollsspelande.

Det vi fått fram av dessa frågor är att intervjupersonerna från både Stockholm och Halmstad finner prestige i staden som något positivt, särskilt högre upp i åldrarna, men de menar på att i unga år kan det bli för stor prestige, vilket kan göra att spelare lägger av på grund av att de inte platsar i en viss förening. Det finns inget samband som tyder på att prestige är annorlunda i Stockholm jämfört med Halmstad, men en stor skillnad är att i Stockholm finns det fyra storklubbar, medan i Halmstad är det endast Halmstad BK som klassas som storklubb.

4.7 Nyckeln till framgång

Intervjupersonerna nämnde olika faktorer som har varit avgörande för dem i deras karriärer, där inre motivation, att kunna koppla bort fotbollen för att känna glädje, och ha en bra omgivning varit det starkast lysande faktorerna. Det visar återigen på att alla individer är olika, men det vi kan se är att familjen har en betydande del för alla intervjupersoner, och att en trygg miljö på hemmaplan kan vara avgörande för att man ska ta sig dit man vill. Glädje är ett ämne som det pratats mycket om, att fotbollen någonstans alltid har varit rolig även om det under perioder varit mer seriöst än andra. Om man tycker att någonting är roligt så är det lättare att gå till jobbet varje dag, och prestera så bra som man kan. För oss tränare visar den här uppsatsen på att man måste lära känna varje individ för att kunna veta vilket ledarskap man ska använda med just den personen, för att alla barn ska må så bra som möjligt och skapa det livslånga intresset för fotbollen som man vill att de ska få.

4.8 Utvecklingsekologi

Mikrosystem handlar om närmiljöerna som påverkar individen på djupet. Alltså som familjen, skolan och kompisar. Att ha närmiljöer där du får stöttning genom kunskap till exempel en förälder som frågar barnet hur det gick och diskuterar vad som gick bra eller dåligt samt varför.

Tränaren är också en stor del av närmiljön och mikrosystemet då han/hon lägger upp träningar och matcher. Det är även denne person som påverkar hur du skall utvecklas som fotbollsspelare. Vad för

värderingar och normer som tränaren vill förmedla vidare till sina spelare. Det är viktigt för spelare att känna sig trygga med sina tränare.

När det kommer till skadorna har det visats sig vara viktigt att ha personer runt omkring sig som S2 hade som kunde göra att hans fysisk blev bättre under tiden han var skadad och inte stagnerade i utvecklingen. Där skapades en bra närmiljö för S2 för att hans utveckling skulle fortgå.

Mikrosystemet är den delen vi ansett vara viktigast av dessa fyra steg. Då genom att du måste känna en trygghet i den närmiljö du har. Att hela tiden känna att du kan lite på någon och få feedback från dessa personer. Detta kan både fälla eller stärka en spelare. Vissa spelare passar bättre in med mer regler medan andra passar in med fria tyglar. Här gäller det för spelarna att hitta sin egna väg att gå.

Mesosystem handlar om att koppla ihop dessa olika närmiljöer, här handlar det om att tränaren pratar mycket med föräldrarna, eller som en förening som hade stor kontakt med skolan och hur eleverna presterade där på olika prov. Detta är något som fler nog måste göra för att få en så bra helhet för ungdomarnas utveckling.

Inom exosystem diskuterade vi om filosofin och kulturen i olika föreningar. Här är det sådant som spelarna skall agera efter. Det kan vara från att klubben valt ett visst spelsätt eller att de valt hur spelare skall vara mot varandra.

Makrosystem påverkar spelarna genom de faciliteter som finns eller behövs. Detta sker genom beslut kommuner eller klubbar tar. De besluten som tas i kommunen gällande antalet planer eller omklädningsrum påverkar antalet träningstimmar varje spelare kan ha under en vecka. Det kan även påverka stämningen i laget på grund avsaknaden av omklädningsrum. Detta är väldigt hett diskuterat inom Stockholmsfotbollen och anses vara en av orsakerna till varför de inte är tillräckligt många som kommer långt i sina karriärer.

5. Metoddiskussion

Förhoppningar finns att våra intervjupersoner känt sig trygga under intervjuerna då vi tydligt gått igenom de etiska principerna som funnits, och skrivit under ett godkännande dokument för detta. Att de vågat säga vad de känner och inte haft några bestämda svar på förhand. Det går däremot inte att vara säker på att det intervjupersonerna sa under intervjuerna stämde överens med verkligheten. En av intervjupersonerna bad om intervjufrågorna på förhand, och detta var acceptabelt då vi inte ville gå miste om den intervjupersonen. Detta kan givetvis påverka hur svaren på frågorna blev, men vi upplevde att det inte var några bestämda svar på förhand utan att han svarade sanningsenligt under hela intervjun. Inför intervjuerna fanns ingen personlig relation med intervjupersonerna, däremot så fanns en god relation mellan oss och våra kontaktpersoner. Detta kan ha påverkat intervjupersonernas deltagande i studien. På grund av vårt fotbollsintresse fanns vissa kunskaper om några av de föreningarna som intervjupersonerna representerade. Med tanke på att vi inte hade några tidigare erfarenheter av intervjupersonerna i sig och vice versa så fanns det ingen risk för att antingen någon skulle agera dömmande under intervjun. Studien riktar in

sig på intervjupersonernas tidigare erfarenheter i fotbollsvärlden. Det är svårt för oss att veta om en förening tidigare i en intervjupersons karriär gjorde det som faktiskt sades under intervjuerna, eller om det kan sett annorlunda ut. Uppfattningen av intervjupersonerna överlag kändes som att de var förhållandevis öppna, och den känslan vi bär med oss är att det de valde att dela med sig av var sanning. Intervjupersonerna upplevde nog det som positivt att bli intervjuade då kunskapen inom fotbollen är stor för oss, samt att vi är från Stockholm respektive Halmstad vilket gör att det finns en grundlig kunskap om båda städerna.

6. Vidare forskning

Det vi har kommit fram till i denna studie är att vi hade kunnat gå in djupare på varje del. Alltså valt ut enstaka delar för att gå ännu djupare. Dock skulle detta skapa problem då man får svårt att se en helhetsbild då andra parametrar kommer till fråga för att nå långt inom idrotten. Det finns säkert andra delar i utvecklingen som skulle behövas tas upp i ljuset.

Vidare skulle en studie om flickors utveckling vara intressant för att kunna jämföra de båda könen och se skillnader och likheter. Även skulle man istället för att prata med spelare kunnat prata med ordförande eller sportchefer i de olika föreningarna. Genom detta skulle man kunna få en övergripande del om hur föreningen har fungerat istället. Det hade varit intressant att försöka få in fler intervjupersoner från andra delar av Sverige för att se likheter och skillnader i vad som är viktigt för varje individs utveckling. Det vore intressant att göra en likartad studie i framtiden, men med spelare som i tidig ålder valt att flytta utomlands, och se hur de upplever ungdomsfotbollen i andra länder, och jämföra med hur den svenska idrottskulturen ser ut med allt vad den innebär. En spontan känsla är att det är ett hårdare klimat utomlands där det tidigt ställs tuffare krav på varje individ. Det hade varit spännande att göra en studie om varför så många idrottare idag väljer att sluta med sin idrott, och ta reda på vilka faktorer det är som gör att de faktiskt väljer att lägga av helt.

Vidare ska det bli intressant att följa *En elva med nollåttor*, rapporten som Stockholms Fotbollförbund arbetat fram, och som vi tidigare i uppsatsen refererat en hel del till. Vi hoppas att deras arbete får en ordentlig uppföljning för att utöka kunskapen inom fotbollen, och hur man ska lyckas producera fler landslagsspelare i framtiden.

Det finns förmodligen väldigt många andra faktorer eller miljöer som kan påverka en individs utveckling som denna uppsats inte tagit upp. Det skulle med största sannolikhet gå att göra en studie på enbart en av de faktorer vi valt att ta upp, och verkligen gå in på djupet i just det ämnet. Därför upplever vi att det finns stora möjligheter till vidare forskning inom det här området och hoppas att den är uppsatsen kan göra att fler människor fortsätter forska om det och föra den framåt.

7. Brister och förtjänster

Att intervjua är ett sätt att få en mer djupgående förståelse för de vi intervjuat. Det kanske hade varit andra svar om man gjort en enkät. Då hade fler kunnat delta i studien och på så sätt hade vi kunnat jämföra fler resultat. Dessa hade dock inte varit lika djupgående som intervjuerna.

En av studiens förtjänster är att vi skapat en större förståelse för vad som kan vara viktigt för en individ inom idrotten idag. Att som tränare får än mer kunskap om att varje individ har olika behov och hanterar medgång och motgång på olika sätt. Att ha i åtanke att lära känna varje spelare för att på så sätt kunna hantera dem på rätt sätt varje dag. Vi tror att om man ska ta hand om en grupp så gäller det att ha kunskap om hur man ska göra för att alla ska känna sig sedda, känna att man är en viktig del av gruppen och att man med sin närvaro bidrar till lagsammanhållningen på ett positivt sätt.

En brist med studien kan vara att vi valt ett för brett område, med för många tänkbara faktorer till varför en spelare lyckas eller inte. Samtidigt så fattades beslutet att ha med dessa faktorer då vi ansåg att de var högst relevanta för studien, och tror att det var viktigt för både oss och intervjupersonerna att det skapades en större bild av deras karriärer under intervjutillfällena då det kan vara svårt att svara på en eller två stora frågor utan att ha fått tänka igenom det innan. Vi upplevde under arbetets gång att vi utvecklats både som tränare och människor då det skapats en större insyn i hur olika fotbollskarriärer kan se ut. Det finns många olika erfarenheter och nya lärdomar som vi kommer ta med oss i vårt kommande arbetsliv inom idrotten.

Studiens reliabilitet kunde ha stärkts av en bestämd intervjuguide som inte tillät några extra frågor som kunde tänkas dyka upp under intervjutillfällena, detta hade underlättat studiens reproducerbarhet vid en likartad studie i framtiden.

Uppsatsen har visat på att vi som ledare inom idrotten idag måste ha den största respekt för våra idrottare. Det finns inget rätt eller fel, det finns ingen utstakad väg att gå som fungerar för alla. En individs karriär ska inte behöva avslutas för att personen i fråga inte platsar i en viss förening i ung ålder. Det är någonstans upp till oss att skapa en förståelse för våra ungdomar, som de kan ta in och använda sig av inom deras idrottande. Det är vår uppgift att få alla ungdomar att må så bra som möjligt, och låta dem idrotta på den nivå de vill.

Käll- och litteraturförteckning

Andersson, B. (1986). *Utvecklingssekologi*. Lund: Studentlitteratur.

Balyi, I. (2010). Long-term athlete development: Trainability in childhood and adolescence, (2), ss. 16-23.

Bronfenbrenner, U. (1979). *The ecology of human development: experiments by nature and design*. Cambridge, Mass.: Harvard Univ. Press

Carlsson, B. (2001). Halmstad som idrottsstad. *Svensk idrottsforskning*, (4), ss. 48-51.

Carlson, R. (2007). Från talang till firad stjärna – vilka blir bäst? *Svensk Idrottsforskning*, (1), ss. 10-15.

Côte, J. (1999). The Influence of the Family in the Development of talent in Sport. *The Sport Psychologist*, 13, ss. 395-417.

Fundberg, J. (2003). *Kom igen, gubbar! om pojkfotboll och maskuliniteter*. Diss. Stockholm : Univ., 2003

Gustafsson, R. (2014). *IFK Göteborgs akademi – del 1*

<http://www.ifkgoteborg.se/Nyheter/2014/Mars/IFK-Goteborgs-akademi--del-1/> [2014-11-04]

Hallands Fotbollsförbund (2014). *HFF:s organisation, vision och mål*.

http://halland.svenskfotboll.se/ImageVault/Images/id_109156/scope_0/ImageVaultHandler.aspx [2014-11-03]

Harris, R. (2011). *ACT helt enkelt: en introduktion till Acceptance and Commitment Therapy*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur

Jansson, E. (2010) Är barns tillväxt och mognad en selektionsfaktor inom idrotten? *Centrum för idrottsforskning*, (2), ss. 61-72.

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2008) *InterViews: Learning the craft of qualitative research interviewing*. Sage Publications, Inc.

- Mills, A. Butt, J. & Maynard, I. (2014) Toward an understanding of optimal development environments within elite english soccer academies. *The Sport Psychologist*, 28, ss 137-150.
- Northouse, P. (2013). *Leadership: theory and practice*. 6. ed. Thousand Oaks, Calif.: SAGE
- Pain, M. & Harwood, C. (2008). The performance environment of the England youth soccer teams. *Journal of Sports Sciences*, 25 (12), ss. 1157–1169.
- Peterson, T. (2007). Några argument för sen specialisering. *Svensk Idrottsforskning*, (1), ss. 32-34.
- Peterson, T. (2004). *Selektion- och rangordningslogiker inom svensk ungdomsfotboll*.
<http://www.idrottsforum.org/articles/peterson/peterson040831.pdf> [2014-09-02]
- Riksidrottsförbundet (2013). *Det ideella ledarskapet*
<http://www.rf.se/Idrottenssamhallsnytta/Detideellaledarskapet/> [2014-12-8]
- Riksidrottsförbundet (2005). *Kommunernas stöd till idrotten - En undersökning våren 2005*
http://www.rf.se/ImageVaultFiles/id_29188/cf_394/kommunernas_stod_till_idrotten.PDF [2014-12-8]
- Stockholm fotbollförbund (2014). *En elva med nollåttor*. Stockholm: Stockholm fotbollförbund.
- Stockholms stad (2013). *Idrottspolitiskt program Stockholm stad 2013 – 2017*.
<http://www.stockholm.se/KulturFritid/Simma-och-trana/Idrottspolitiska-programmet1/> [2014-11-03]
- Trost, J. (1997) *Kvalitativa intervjuer*. Lund: studentlitteratur. 2. Upplaga.
- Weinberg, R. & Gould, D. (2010). *Foundations of sport and exercise psychology*. 5th ed. Leeds: Human Kinetics
- Home/school Partnership for students with exceptional needs. (2014). *Lesson two: Family Theory*
<http://online.uncg.edu/courses/ses460/unit1/lesson2/> [2014-11-20]

Bilaga 1

Litteratursökning

Syfte och frågeställningar:

Syftet med uppsatsen är att försöka få reda på ny kunskap om vad som kan vara den optimala miljön för en fotbollsspelare på pojsidan. Tanken med studien är också att jämföra hur kulturen i Stockholm och Halmstad ser ut gällande prestige, högsta serie, selektering, specialisering, föräldrar, värdering av att vinna i ung ålder, tränarens roll, faciliteter och vad har föreningarna för möjlighet gällande träningstimmar (bilaga 4). Dessa faktorer kan vara avgörande i varje individs utveckling.

Frågeställningarna vi valt att använda är:

- Vad är en optimal miljö för en pojkfotbollsspelare att utvecklas i?
- Vad är skillnaderna och likheterna mellan miljön i Stockholm och Halmstad?

Vilka sökord har du använt?

elite youth soccer environment
Bredd fotboll
Elit fotboll ungdom
Tennisundret
Istvan Balyi
Jean Côte
Family
Development in soccer

Var har du sökt?

Google scholar
Ebsco

Sökningar som gav relevant resultat

Google scholar: Tennisundret
Google scholar: Elit fotboll ungdom
Google scholar: Bredd fotboll
Google scholar: elite youth soccer environment
Ebsco: Istvan Balyi
Google scholar: Jean Côte Family
Ebsco: Development in soccer

Kommentarer

Mycket studier om barns utveckling. Svårigheter att sälla vilka som passade i uppsatsen och vilka som inte gjorde detta.

Bilaga 2

Antalet planer i Storstockholm och i Stockholms kommun.

Sorts Planer	Antal planer Storstockholm	Antal planer Stockholms kommun
11-manna konstgärs	128 st	45 st
11-manna gräs	79 st	17 st
11-manna grus	66 st	27 st
9-manna konstgärs	5 st	5 st
9-manna gräs	1 st	0 st
9-manna grus	9 st	2 st
7-manna konstgräs	63 st	29 st
7-manna gräs	7 st	2 st
7-manna grus	88 st	35 st
5-manna konstgärs	18 st	5 st
5-manna gräs	4 st	0 st
5-manna grus	32 st	7 st
11-manna inomhus	1 st	0 st
7-manna inomhus	3 st	0 st
5-manna inomhus	0 st	0 st
Totalt antal planer	504 st	174 st

Bilaga 3

Intervjuguide C-uppsats

Frågor om faciliteter/Materiell:

1. Hur tycker du det har varit med planer när du växte upp?
 - a. Kände du att det var för små ytor på träningen?
 - b. Kunde ni träna på helplan? Hur ofta var det?
2. Kände du att det fanns omklädningsrum vid fotbollsplanerna?
 - a. Bytte ni om innan och efter träningen?
 - i. Kände du att ni fick något positivt eller negativt av att byta om på plats? Vad?
 - ii. Kände du att ni missade eller fick något av att inte byta om på plats med lagkamraterna?
 - a) Hur var stämningen i omklädningsrummet?
 - b) Påverkar omklädningsrummen stämningen i laget? Hur?

Hade alla varsin boll på träningarna?

Vem hade med sig material till träningarna?

Frågor om föräldrar

1. Hur stöttade dina föräldrar dig för att lyckas med fotbollen?
 - a. Körde till träning, lagledare, tränare, matcher m.m
 - b. Känner du att de borde gjort något annat för att du skulle lyckas ännu bättre?
 - i. Vad skulle detta vara i så fall?
2. Hur agerade dina föräldrar under matcher?
 - a. Var det något beteende du har reagerat på något speciellt från föräldrar, positiva och negativa saker?
3. Hur vill du att föräldrar skall engagera sig i sina barns idrotter?
4. Hemma (föräldrar)
5. Har du några syskon?
6. -Höll de också på med idrott?
7. Om ja; vilken idrott?
8. Var dina föräldrar aktiva inom någon idrott själva? Nu och då.
9. Fick du pröva på många idrotter som ung, eller var det bara fotbollen som gällde?

Frågor om Tränare

1. Hur är den perfekta tränaren för dig?
 - a. Vad tror du är skillnaden mellan en bra ungdomstränare och seniortränare?
 - b. Vad tror du en tränare ska kunna på ungdomssidan kontra en tränare på seniorsidan?
2. Vad har dina tränare lagt fokus på?
 - a. Varför just sammanhållningen?
 - b. Varför just teknikträning?
 - c. Varför just taktikträning?
3. Vad har du gjort när du haft en dålig tränare? Bitit ihop eller bytt klubb?
 - a. Blev det bättre att byta klubb?
 - b. Kände du att det blev bra av att stå ut med den dåliga tränaren?
4. La dina tidigare tränare stor värdering vid att vinna i tidig ålder?
5. Hade ni några föräldratränare i ert lag?
6. Upplevde du att den/de föräldrarna favoriserade vissa spelare?

7. Vem var din bästa tränare? Vad gjorde denna personen som var så bra?

Frågor om klubbens filosofi

1. Kommer du ihåg vad klubben hade för filosofi när du spelade där i ungdomsåren?
 - a. Vad gick den ut på?
 - i. Vad var det som var bra med den filosofin?
 - ii. Vad var det som var dåligt med den filosofin?
 - b. Fanns det några tydliga målsättningar för ert lag gällande vilken serie ni skulle spela i varje säsong?

Frågor om kulturen

- 1) Hur såg kulturen ut i er förening? Hade ni några regler alla enades kring och skulle följa?

Frågor om ungdomssatsning

- 1) Hade klubbarna du varit i någon uttalad ungdomssatsning?
 - a) Hur sa de till er att denna satsning skulle ske?
 - i) Var satsningen något som du kände fanns?
 - b) Om nu inte det fanns någon uttalad ungdomssatsning, varför var du kvar där?
 - i) Vad det din dåvarande tränare som gjorde att stannade kvar?
 - c) Upplevde du att hela gruppen ville satsa?
 - i) Var det spelarna eller föräldrarna som ville det, tror du?
- 2) När frågade en större klubb om ni ville komma dit och spela?
 - a) Hur gick tankarna när detta hände?
 - b) Hur diskuterade du med dina föräldrar om denna övergång?
- 3) Är det prestigefullt att spela i något visst lag i stan?
 - a) Vad kan detta orsaka på längre sikt?
 - b) Ger det status att tillhöra ett visst lag?
 - c) Vad är det som gör det mer prestigefullt att spela i en annan/större förening?
 - d) När var det viktigt att spela i en större klubb?
- 4) Är det prestigefullt att spela på en viss nivå?
- 5) När blev fotbollen mer seriös än att bara träna med kompisarna?
- 6) Vad gjorde kompisarna som inte ville satsa? Slutade eller trappade de ner?

Skola:

1. Hade man någon speciell status beroende på lag man spelade i?
2. Kände man press att byta förening för att få en högre status eller ville man bara spela med kompisarna?

Övrigt

- 1) Hur anser du att din stad är som idrottsstad?
 - a) Vad är det som gör det?
- 2) Hur ser du på att vara ungdomsidrottare i din stad?
 - a) Vad ser du som är bra där?
 - b) Vad ser du som är dåligt där?
- 3) Vet du något i någon annan stad som du blivit avundsjuk på?
- 4) Har du har några skador under din ungdomskarriär?

Vad för typ av skada, hur påverkade den dig? Mentalt och fysiskt.

Nyckeln till framgång:

Vad tror du nyckeln är till att du tagit dig dit där du är idag?

Vad har varit viktigast för dig under din ungdomskarriär?

Bilaga 4

Begreppslista

Prestige – Rykte eller inflytande till följd av framgång, prestation, ranking eller andra fördelaktiga attributer.

Högsta serie – Det är viktigt för föreningar att ha ett lag representerat så högt upp som möjligt i seriesystemet i alla ålderskullar.

Selektering – Sällning av spelare på grund av olika färdigheter och attribut.

Specialisering – Att i tidig ålder välja en idrott och därefter enbart utveckla de färdigheter som den idrotten utövar.

Värdering av att vinna i ung ålder – Hur mycket fokuserar en förening på resultat eller prestationsmål.

Faciliteter – Föreningens tillgång till fotbollsplaner, omklädningsrum, material.

Antal träningsstimmar – Hur stor möjlighet varje förening har för att tillgodose varje lag med träningsstider.

Akademi – Elitförberedande varsamhet

Licensierade fotbollsspelare – Året spelaren fyller 15 år och uppåt.